PROMOTOR

MAGAZINE VERENIGING VAN GENIE ONDEROFFICIEREN

OEFENING
HAZARDOUS ENGINEER

ONTWIKKELINGEN
AFVALWATER-VERWERKING

EENHEDEN
VEILIGHEID EN VAKMANSCHAP

VGOO

1976-2019
43 jaar

2019
158

PROMOTOR

Promotor is het contactorgaan van de vereniging van genieonderofficieren. Promotor verschijnt 3x per kalenderjaar.

De vereniging stelt zich ten doel:

- de band tussen de onderofficieren van de Genie te bevorderen;
- de belangstelling van leden voor elkaars taken te bevorderen;
- de leden in te lichten over personele en organisatorische veranderingen en andere gebeurtenissen bij het wapen;
- de kennis te verhogen van de geschiedenis van het wapen der Genie;
- de tradities levendig te houden.

CONTRIBUTIE

De contributie bedraagt € 20 per jaar te voldoen door incasso/overboeking naar IBAN NL60RABO0104823577 t.n.v. de penningmeester van de VGOO.

DAGELIJKS BESTUUR

Voorzitter: aooi A.M.M. van Rhee
Secretaris: aooi A.T.H. van Ooijen
Penningmeester: smi D. de Groot
VGOO secretariaat: Smaragd 22, 5345 TM Oss, Telefoon: 0412-643574

BESTUURSLEDEN

Aooi J.R.G. Beljaars, sgt1 G.A.J.M. Goijarts, aooi H.G. Jogems, aooi b.d. P. Ruijs, aooi E.H. Slingerland, aooi J.W. Timmermans en sgt1 b.d. J. Wedman

ERELEDEN

J.J. de Wolf †, J.H. Smit †, J. Hamers †, P.M.A. van Dijck, K.K. Thijssens, B.P.M. Oude Nijhuis, G.M.N. Beerkens en M.M.G. Curfs

REDACTIE PROMOTOR

Hoofd- en eindredacteur:
aooi E. Slingerland
Redactieleden: aooi A. Wever, aooi J.R.G. Beljaars
Beeldredacteur: smi M.G. van Broekhoven

REDACTIE-ADRES

Redactie Promotor,
Erik Herfststraat 33, 5144 ZG Waalijk.
E-mail: eh.slingerland.01@mindef.nl

WEBSITE

Webmaster: sgt1 J. Wedman - www.vgoo.nl

FLO
Tonio van Rhee
40

VERENIGING

Redactioneel 04

Voorwoord 08

FLO Tonio van Rhee 40

Boekrecensie 54

FLO en goud Hans van den Eerenbeemt 55

Zilver voor Marc Reuzel 55

Waar komt het dundoek vandaan? 57

EENHEDEN

Uitbreiding 11 Genie-compagnie Luchtmobiel 11

Pantsergeniecompagnie 17

Veiligheid en Vakmanschap (VEVA) 28

enhanced Forward Presence (eFP) 34

Wehrmachtshuisje 36

Reünie 112 56

ONTWIKKELINGEN

Afvalwaterverwerking 25

OEFENINGEN

Oefening Hazardous Engineer 32

REGIMENT

Aankondiging Genie Relatiedag 18 juni 2019 14

Vrijwilliger worden bij het Geniemuseum? 58

Activiteiten bij het Geniemuseum 59

OPLEIDINGEN

Genie Functieopleiding Sergeant (GFO) 38

ALGEMEEN

Tot stand komen Promotor 05

Poster middenpagina 30

EMPA Photo Award 2018 44

EMPA Best Article 2018: Der eiserne wille 46

Boekrecensie 54

GREEN PAPER ASSOCIATION

Member of the European Military Press Association

Realisatie & Exploitatie | **Email:** john.akkerman@greenpaper-association.com | **Telefoon** 06 53 56 95 50

Disclaimer Niets in deze uitgave mag worden overgenomen, vermenigvuldigd of gereproduceerd zonder schriftelijke toestemming van redactie of andere auteursrechthebbenden. De VGOO en Green Paper Association kunnen geen aansprakelijkheid aanvaarden voor de juistheid/volledigheid van alle in deze uitgave opgenomen teksten en beelden. PROFILEREN IN DE VORM VAN PUBLICEREN EN PARTICIPEREN, KAN NIET AUTOMATISCH DE VOORKEUR BIJ VERWERVING INHOUDEN.

De eerste Promotor in het nieuwe jaar is altijd weer een uitdaging om te vullen. Iedereen heeft het druk, maar verschillende auteurs hebben al toegezegd voor de volgende Promotor een bijdrage te zullen leveren en dat beloven interessante artikelen te worden. Als redactie constateren we dat steeds meer officieren graag een bijdrage willen leveren om ons als onderofficieren te informeren. Dit draagt naar onze mening bij aan het belang van een eigen verenigingsblad waar we trots op mogen zijn.

Tekst ‖ Aooi Erik Slingerland, Hoofdredacteur

UITDAGING

Waar in het redactioneel van de afgelopen Promotor nog aangegeven werd dat we ons best zouden doen om een foutloze uitgave op de mat te brengen, is dat de laatste keer helaas ook niet gelukt. Waar vaak bij publicaties het onderschrift bij een foto fout is, was het bij ons net andersom. Het onderschrift was juist maar de foto's behoorden in het geheel niet bij het artikel over de brugslag in Cuijk. Daarnaast ontbrak in het artikel over 11 Pagnbat een kleine aanpassing van de tekst. Maar, zoals het een redactie betaamt gaan we opnieuw de uitdaging aan. Wees kritisch en blijf ons informeren.
Afgelopen periode stond vooral in het teken van verenigingsactiviteiten, waarbij menig collega onderscheiden werd of met FLO ging. Verschillende kleine verslagen getuigen hiervan.
Een verslag is wat groter omdat het de stokoverdracht van de BA 101 Gnbat en bijbehorende FLO betreft. Het gaat dan natuurlijk over onze voorzitter Tonio van Rhee. De redactie heeft haar best gedaan er een mooi verslag van te maken, met dank aan de fotograaf sm Arnold Kampstra van Geniewerken.

Dat de Genie niet stilstaat bleek afgelopen Promotor uit de bijdrage van adjudant René Tiesma over ondergrondse infra, die deze Promotor een vervolg heeft gekregen met een toelichting over de ontwikkelingen op het gebied van het verwerken van afvalwater.
Hieruit blijkt dat wij voortgaan met de vernieuwingen waaraan vele collega onderofficieren meewerken. Laatst sprak een hoge ambtenaar van een afdeling die zich met innovaties bezighoudt, de woorden: "Wij praten over innovaties. Bij de Genie doen ze het gewoon."
Ook hier mogen we met zijn allen trots op zijn.

Ook het OTCGenie staat niet stil. Hier zijn verschillende veranderingen gaande; met name een aanpassing van de onderofficiersopleiding, de VTO-KMS.
Het is nog te vroeg om hier iets over te publiceren, maar in een volgende uitgave kunt u meer verwachten.
We zijn blij met een bijdrage over de GFO, de Genie Functieopleiding Sergeant, de oude 'PV'. De auteur neemt u mee met zijn ervaringen en gaat in op de inhoud van de hedendaagse cursus.

Vanuit de eenheden ditmaal verslag over de oefening Hazardous Engineer, een samenwerkingsoefening tussen de CBRN-eenheden, de EODD en de Advanced Search Teams. De bijdrage van 11 Geniecompagnie Luchtmobiel heeft een enkeling van u misschien al eerder in een andere publicatie kunnen lezen, maar wij als redactie vinden de waarde van het artikel bijdragen aan een goede informatievoorziening.
Voorts kijken we in de keuken bij de VEVA, iets waar velen van ons iets over gehoord hebben maar het hoe en wat van de praktijk niet kennen.
Tot slot organiseert 112 Pantsergeniecompagnie dit jaar een reünie en wij plaatsen met alle plezier een oproep hiertoe.

Al met al hopen we als redactie dat het weer een lezenswaardige Promotor is geworden.
Naast de eerdere oproep om kritisch te blijven kunt u natuurlijk ook altijd uw bijdrage insturen.
Zoals bij velen bekend stellen we geen eisen aan het aantal woorden, opmaak etc. etc. Schroom niet! ‖

HET TOT STAND KOMEN VAN DE PROMOTOR

REDACTIE | CREATIE | PRODUCTIE | DISTRIBUTIE

Afgelopen tijd werden redactieleden tijdens een vaak gezellig gesprek over de Promotor regelmatig gevraagd naar het tot stand komen van de Promotor. Om dat even kort en bondig uit te leggen - zonder iemand te kort te doen – is niet echt eenvoudig. De redactie heeft daarom getracht er een logisch verhaal van te maken en u een kijkje in de keuken te geven. Want hoe komt het vaktijdschrift Promotor van de VGOO, wat u nu in handen heeft, eigenlijk tot stand?

Tekst || Redactie

Tot een jaar geleden hadden we binnen het genie regiment een drietal magazines: Genist (van het Regiment Genietroepen), Genie (van de Vereniging Officieren Genie) en Promotor (van de Vereniging Genie Onderofficieren), die met medewerking van o.a. Green Paper Association tot stand kwamen.
Zoals u in het voorwoord van de voorzitter VGOO in Promotor nummer 157 - winter editie 2018 - al heeft kunnen lezen, gaat de regimentscommandant de exploitatie van de Genist zonder (commerciële) marktpartijen realiseren. De samenwerking met de redactie van de Genist en Genie is er evenwel op de achtergrond nog wel.

Net als afgelopen jaren hebben de hoofdredacteuren informeel overleg over belangrijke artikelen. Zij overleggen samen welk artikel het beste aansluit bij welke lezersgroep. Hierdoor is het mogelijk dat een aangeleverd artikel wordt doorgeschoven naar een ander magazine binnen de genie familie. Bijvoorbeeld twee jaar geleden kreeg de Promotor het levensverhaal van onze (oud) nestor wijlen Philipp Meissenberg aangeleverd. Dat vonden we echter een dusdanig 'vormende' bijdrage, dat we besloten hebben dit artikel in de Genist te plaatsen om zo te zorgen voor een genie brede verspreiding binnen het hele regiment. Daarnaast proberen we in het redactie overleg doublures te voorkomen en trachten we voor elke lezersgroep het juiste inhoudsniveau aan te leveren.
Na elke uitgave van een Promotor komt de redactie bijeen. Naast wat algemene agendapunten en de evaluatie van de afgelopen Promotor worden de mogelijke onderwerpen per rubriek voor de volgende uitgave besproken.

Rubrieken/onderwerpen die in de Promotor aan bod komen:
- Visie
- Opleiding
- Training
- Oefening
- Operatie
- Missie
- Ontwikkeling
- Techniek
- Materieel
- Kennis

De redactieleden verdelen de taken onderling... wie gaat welke potentiële Subject Matter Experts benaderen die inhoudelijk een redactionele bijdrage

De drie varianten, ontworpen door Practicum, zoals ze tot voor kort werden opgemaakt. Alleen de Promotor is helaas overgebleven.

zou kunnen aanleveren? De auteurs die hun medewerking geven, krijgen hierbij enkele richtlijnen wat een artikel lezenswaardig maakt, en er wordt hen op het hart gedrukt zich geen te zorgen maken over taalkunde... want het maken van fraaie volzinnen en gebruik van de juiste grammatica e.d. is nou juist de taak van de redactie – zij zetten de komma's en de punten op de "i".
Dit maakt het eenvoudiger en makkelijker voor auteurs om waardevolle kennis en ervaring aan het papier toe te vertrouwen en deze via de Promotor met collegae te delen.

Green Paper ontvangt tijdig informatie over welke hoofdartikelen er aangeleverd gaan worden, zodat zij bijpassende marktpartijen kunnen zoeken die hierbij hun advertenties kunnen plaatsen. Hiermee is het begin van een nieuwe uitgave opgestart. Het hele redactie proces wordt uitgevoerd met behulp van het online software pakket Dropbox. De hoofdredacteur maakt voor elk nummer een aantal mappen aan in de Dropbox, waarin het binnengekomen tekst en beeldmateriaal voor de artikelen worden opgeslagen, inclusief cover,

AANLEVEREN KOPIJ VOOR DE PROMOTOR

Als eerste op voorhand alle dank namens de collega's dat u een redactionele bijdrage wilt gaan leveren. Onderstaand wat richtlijnen (zeker geen eisen!) over het hoe en wat m.b.t. het aanleveren van tekst- en beeldmateriaal.

TEKSTEN Het lettertype is vrij. Gewoon klare tekst. Geen kolommen. Een bijdrage is niet gebonden aan een aantal woorden of foutloze grammatica. Wij hebben twee collega's die het corrigeren en redigeren met alle plezier voor hun rekening nemen. Indien gewenst kan het artikel voor publicatie ter controle worden toegezonden. Dit wel aangeven daar het vaker een uitzondering is dan een gewoonte. Wilt u zelf een inleiding bij het artikel schrijven? Prima! Dit kunt u eventueel ook doen voor de "vette koppen" tussen de alinea's.

FOTO'S Een artikel wordt aantrekkelijker om te lezen door fraai beeldmateriaal. Daarom graag mooie (actuele) foto's bijvoegen die gerelateerd zijn aan de inhoud van het artikel. Indien merken van voertuigen, gereedschap of ander materieel duidelijk in beeld komen is dit geen bezwaar. Integendeel... Dit is voor ons alleen maar beter... om zo de passende adverteerders erbij te kunnen zoeken. Hoe hoger de resolutie van de foto - hoe beter. Alles onder de 500 kb is minder geschikt voor drukwerk. Een liggende foto van 5 MB of hoger maakt kans om de coverfoto te worden! Wilt u bronvermelding? Dit even aangeven.

Foto's niet in het word document plaatsten, maar als losse bijlagen per email of via Wetransfer aanleveren (erikhslingerland@gmail.com) Een smartphone met standaard instellingen verkleint de foto welke daardoor niet meer geschikt wordt voor drukwerk. Graag rekening mee houden. *Foto's van het internet zijn door de lage resolutie niet geschikt voor drukwerk. Bovendien is dat (in veel gevallen) strafbaar! Niet doen dus.*

Wilt u de foto's op een bepaalde plaats in het artikel, dit ons laten weten door bijvoorbeeld in de tekst op te nemen > "Foto 1 Hijskraan – Bijschrift: inzet tijdens missie in Mali". Anders zoeken wij als redactie samen met de opmaakstudio een passende plek voor uw aangeleverde beeldmateriaal.

BIJLAGEN Tabellen en grafieken zijn ook welkom als extra illustratie. Neem even contact op met de redactie over dergelijke bijlagen die u wilt invoegen. Wij kunnen u daar goed over adviseren.

UW NAAM Gebruikelijk is dat boven het artikel uw rang, voornaam, achternaam en functie vermeld wordt. Het kan zijn dat u om veiligheidsredenen dit niet wil. Geen probleem. Gewoon aangeven.

TOT SLOT Indien gewenst kunt u als auteur een aantal extra exemplaren van "uw" Promotor krijgen. Geef dan uw postadres door aan de redactie.

DEADLINE De deadline voor de volgende Promotor is 30 juni 2019. Voor het Winter nummer 30 oktober 2019.

voorwoord, redactioneel en colofon. Wanneer de eerste belangrijke artikelen binnen zijn, dropt de hoofdredacteur deze in de input map, controleert of er een naam en rubriek vermeld zijn en past dit eventueel aan. Daarna maakt hij een kopie voor zijn redactie collega's die redigeren en corrigeren.

beeld een medaille-uitreiking betreft, een halve pagina. De eindredacteur keurt vervolgens de opmaak goed of geeft aanwijzingen voor correcties. Dat alles via de dropbox, snel en efficiënt. Daarnaast zal hij, incidenteel, een artikel ter goedkeuring naar de auteur zenden. De tweede opmaak wordt dan weer

nagekeken door de eindredacteur. Dit proces herhaalt zich totdat het artikel akkoord krijgt. Uiteindelijk worden alle artikelen ingedeeld, advertenties (ontworpen en) geplaatst en is het magazine klaar voor goedkeuring. Hierna kan de opmaakstudio de drukklare PDF vervaardigen.

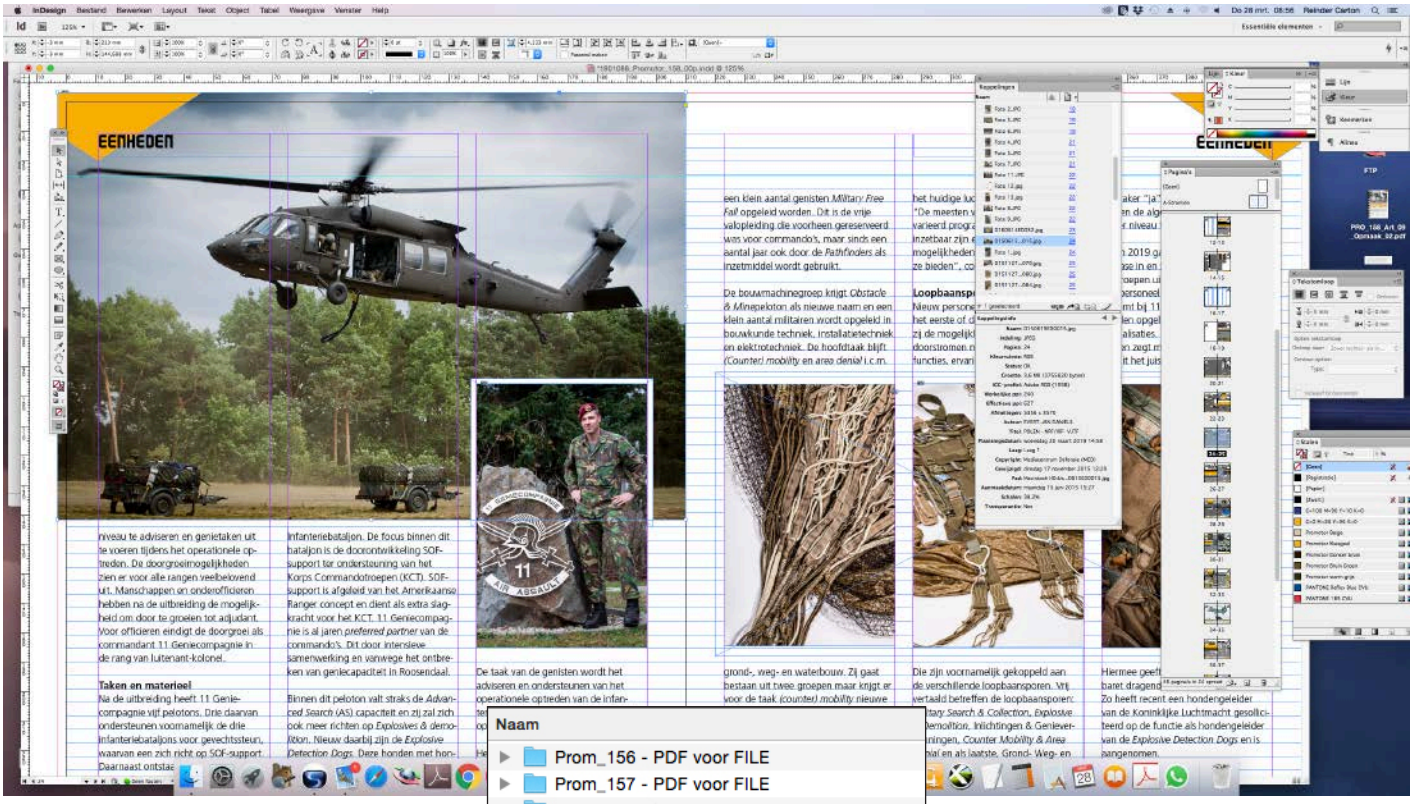

Een kijkje in de keuken bij de grafisch ontwerper van Promotor. En dat is niet zomaar wat tekst en foto's bij elkaar zetten... De vertaling maken van wat de auteur wil zeggen naar een prettig leesbaar en mooi artikel, is een vak apart.

Uiteindelijk, als een artikel klaar is en goedgekeurd, zal de hoofredacteur het artikel voorzien van instructies voor de opmaakstudio. Wat staat er als inleiding bovenaan? Wat staat er in een kader? En waar willen we het liefst de foto's geplaatst zien? Daarna zet de hoofdredacteur het artikel mapje over naar een tweede Dropbox. Dit is de Dropbox die gedeeld wordt met Green Paper en de opmaakstudio Practicum in Soest.
Nu kan de opmaakstudio aan de slag met een eerste opmaak. Vaak zijn dat hele pagina's of wanneer het bijvoor-

De hoofdredacteur controleert de opgemaakte artikelen in de dropbox en voegt hier correcties of een akkoord aan toe.

Deze PDF wordt verstuurd naar de drukkerij. Na het drukproces volgt de afwerkprocedure van drogen, snijden, vouwen en nieten. Het magazine gaat vervolgens naar een zogeheten handling-house voor opleggen van adreslabels (die gemaakt worden a.d.h.v. de ontvangen verzendlijsten) en sealing in plastic. Een pallet met kant en klare gesealde magazines vindt vervolgens een weg naar verzenddienst Sandd.
Enkele dagen daarna valt, als alles goed gaat, de Promotor dinsdag of vrijdag bij u op de mat.

Als redactie hopen we dat u een beetje een beeld heeft gekregen bij het tot stand komen van ons mooie vaktijdschrift. Natuurlijk hopen we dat ook ú úw waardevolle kennis en ervaring met de lezers van de Promotor gaat delen, want 'wie schrijft die blijft...' sodeju!

Het jaar 2019 kabbelt alweer rustig voort. Het lijkt alsof er zowel binnen als buiten onze organisatie een bepaalde rust of juist berusting aan het ontstaan is. De nationale politiek heeft Defensie behoorlijk meer geld toegezegd en elk krijgsmachtdeel gaat er op zijn eigen wijze mee om. Maar wie regisseert dit gehele proces nu eigenlijk? Ik ben van mening dat er nog steeds teveel naar elkaar gekeken wordt en dat er van gecoördineerde samenwerking nog te weinig sprake is.

Tekst ‖ Aooi Tonio van Rhee, voorzitter VGOO

VERENIGINGSLEVEN

Binnen het CLAS trekt elke brigade zijn eigen plan op o.a. het gebied van werving en het behoud van personeel. Binnen de Krijgsmacht is er een grote verscheidenheid aan interpretatie van regelingen ten aanzien van binding en behoud premies. Iedereen gelooft in zijn eigen aanpak en werkt hier in volle overtuiging aan en zeker ook met meer dan 100% inzet. Naast een groot aantal intern lopende zaken worden wij ook geconfronteerd met internationale issues. Worden we nu wel of niet geconfronteerd met een Brexit van het VK? Blijven Air France en de KLM wel in elkaar geloven en wordt de interne machtsstrijd niet over de hoofden van miljoenen Fransen en Nederlanders uitgevochten? Is de relatie tussen Amerika en Noord-Korea wel echt geloofwaardig? Hoe deze ontwikkelingen ons in 2019 zullen blijven beïnvloeden is en blijft voorlopig nog onbekend. Niemand kan echt in deze glazen wereldbol kijken. De tijd zal het ons leren.

Dichter bij huis, kijkend naar ons eigen Regiment en de diverse genieverenigingen worden we ook dagelijks geconfronteerd met uiteenlopende zaken. Als onderofficiersgemeenschap worden wij op vele plaatsen betrokken bij allerlei vraagstukken. De rol en inzichten, bezien vanuit de onderofficieren, zijn hierin essentieel en worden zeer gewaardeerd.
De ontwikkelingen op het gebied van de Adaptieve Krijgsmacht. Het opstarten van de eigen pilot Genie BBL.
Het aanpassen van de VTO KMS Genie, waarin een duidelijke scheiding komt tussen de Force Support en de Combat Support. Het is geweldig om te zien dat vele onderofficieren, ergens in deze processen, hun uiterste best doen om alles mogelijk te maken.

Onze Regimentscommandant heeft duidelijk voor ogen waar op dit moment de schoen wringt. De dalende instroom van nieuw personeel zal koste wat kost een halt toegeroepen moeten worden. De onevenredige uitstroom naar de civiele markt baart hem eveneens grote zorgen. Innovatieve acties en besluiten nemen, die door velen nu nog onbegrepen zijn, is op dit moment de realiteit binnen ons Regiment. De kracht van ons Regiment zit hem in het SAMENWERKEN en het VOOROP lopen in veranderingen. Betrokkenheid en commitment van alle partijen is hierbij essentieel.

Als VGOO hebben wij de afgelopen jaren een sterke basis gelegd voor ons bestaansrecht en zijn we in staat geweest om onderofficieren in hun kracht te laten staan. In de huidige tijd met de vele uitdagingen is het juist essentieel om als onderofficieren verenigd te blijven. Wij zijn als categorie een bijzondere groep met eigen ideeën en uitdagingen. De huidige tijdsgeest maakt dat steeds meer mensen een lidmaatschap bij een vereniging niet meer als vanzelfsprekend achten. Ook binnen de VGOO zien wij deze tendens. Minder dan 50% van de actief dienende onderofficieren is daadwerkelijk lid van onze onderofficiersverenging.

Op dit moment zitten wij op een ledental van zo rond de 425 leden en hierbij zitten veel oudgedienden. Het voortbestaan van de VGOO is zeker gediend bij vele actief dienende leden. Het merendeel van de bestuursfuncties wordt

Golfbaan Almkreek in Almkerk

bekleed door actief dienende onderofficieren. De komende jaren gaan een aantal van hen met FLO, waardoor er voor diverse plekken in het bestuur naar aanvulling/versterking gezocht wordt. Onderofficieren van de Genie, wij hebben jullie nodig om onze vereniging op een gezonde wijze in stand te houden. Saamhorigheid, kameraadschap en verantwoordelijkheid zijn mooie oneliners. Sta op om onze mooie onderofficiersvereniging samen nog jaren te laten voortbestaan.
Met Green Paper Association (GPA) hebben wij al jarenlang een voortreffelijke samenwerking. Ook voor 2019 hebben wij weer goede afspraken gemaakt waardoor wij in staat zijn om drie keer een fraaie Promotor bij de leden te laten bezorgen. Wij staan voor een goede samenwerking met de Regimentscommandant en de overige geledingen binnen het Regiment Genietroepen.

De volgende activiteiten breng ik daarom graag onder uw aandacht:
Op vrijdag 7 juni 2019 staat het VOG/VGOO Golftoernooi op de agenda. Dit jaar wordt het golfevenement georganiseerd op de golfbaan in Almkerk.
Op woensdag 18 juni 2019 organiseert de VGOO haar jaarlijkse VGOO Relatiedag. Dit jaar is de VGOO te gast bij 41 Pagnbat in Oirschot. Vrijdag 27 september 2019 staat in het teken van onze jaarlijkse VGOO Contactdag met o.a. de Algemene Ledenvergadering.

Voldoende activiteiten om de doelstellingen van de VGOO, kracht bij te zetten. Ik spreek de wens uit om u te ontmoeten op deze activiteiten.

En zo ook het buiten de directe dagelijkse werksfeer onderhouden van contacten te bevorderen en samen het gevoel te hebben deel uit te maken van de Vereniging van Genieonderofficieren. ||

KEEPSAFE

Als een van de vooraanstaande leveranciers van defensietechnologie is de Rheinmetall Defence Group al vele jaren een partner van de Nederlandse Krijgsmacht. De defensieproducten van Rheinmetall bepalen wereldwijd de norm voor kwaliteit en effectiviteit – van militaire trucks en rupsvoertuigen via simulatoren en elektro-optische systemen tot wapensystemen en munitie. Daarnaast biedt de Nederlandse Rheinmetall vestiging in Ede een volledige service op het gebied van wielvoertuigen en beschermingssystemen.

www.rheinmetall-defence.nl

FORCE **PROTECTION** IS OUR MISSION.

RHEINMETALL
DEFENCE

11 GENIECOMPAGNIE: TOOLBOX

RODE BARETTEN BREIDT ZICH UIT

De luchtmobiele brigade is de laatste jaren veelzijdiger geworden. Onder andere met de komst van de Delta-compagnieën van de infanteriebataljons, het Brigade Verkenningseskadron en de uitbreiding van 11 Bevoorradingscompagnie met o.a. de doorontwikkeling van *(Heavy) Airdrops*. "Onze *toolbox* wordt nu uitgebreid om iedereen met *Combat Support Engineer* te kunnen blijven ondersteunen" aldus commandant 11 Geniecompagnie majoor Marino Verhaar. Vanaf volgend jaar krijgt de eenheid er nieuwe middelen, voertuigen en genisten bij.

Tekst ‖ Maj Marino Verhaar, commandant 11 Geniecompagnie

Personeel

De 118 arbeidsplaatsen die 11 Geniecompagnie nu heeft, wordt uitgebreid tot 232. De groepen worden uitgebreid van zes naar negen man. Mits vereist kan een groep opgedeeld worden in drie teams van drie man om zodoende meer (sub)eenheden tegelijk te steunen. Deze uitbreiding is noodzakelijk. Majoor Verhaar: "We hebben de laatste jaren te veel NEE moeten verkopen. Zo zijn bijvoorbeeld 'Compagnie in de West' en oefeningen in Fort Hood, Texas meerdere keren teruggegeven."

Met het uitbreiden van de eenheid, van compagniegrootte naar bataljon-minus, is de geniestaf ook aangevuld met vijf secties (S1 t/m S4 en S6). Hierdoor is zij veel beter in staat om advies te geven aan verschillende staven. Deze secties van de genie kunnen dan aanschuiven bij de secties van de brigade. Daarnaast wordt het mogelijk tegelijkertijd op bataljons-, compagnies- en pelotons-

niveau te adviseren en genietaken uit te voeren tijdens het operationele optreden. De doorgroeimogelijkheden zien er voor alle rangen veelbelovend uit. Manschappen en onderofficieren hebben na de uitbreiding de mogelijkheid om door te groeien tot adjudant. Voor officieren eindigt de doorgroei als commandant 11 Geniecompagnie in de rang van luitenant-kolonel.

Taken en materieel

Na de uitbreiding heeft 11 Geniecompagnie vijf pelotons. Drie daarvan ondersteunen voornamelijk de drie infanteriebataljons voor gevechtssteun, waarvan een zich richt op SOF-support. Daarnaast ontstaat er een genieverkenningspeloton en een *Obstacle&Mine* peloton. Het eerste peloton ondersteunt 11 Infanteriebataljon en is bezig met de focus en doorontwikkeling van *Airdrop* en *Airland*. Zij worden opgeleid tot parachutist (automatische opening). Dit betekent dat het materieel en uitrusting van deze genisten ook middels parachute ingezet moeten worden. Daar wordt momenteel kritisch naar gekeken.
Het tweede peloton sluit aan bij 12 Infanteriebataljon. De focus binnen dit bataljon is de doorontwikkeling SOF-support ter ondersteuning van het Korps Commandotroepen (KCT). SOF-support is afgeleid van het Amerikaanse Ranger concept en dient als extra slagkracht voor het KCT. 11 Geniecompagnie is al jaren *preferred partner* van de commando's. Dit door intensieve samenwerking en vanwege het ontbreken van geniecapaciteit in Roosendaal.

Binnen dit peloton valt straks de *Advanced Search* (AS) capaciteit en zij zal zich ook meer richten op *Explosives & demolition*. Nieuw daarbij zijn de *Explosive Detection Dogs*. Deze honden met hondengeleiders, zijn speciaal getraind om explosieven op te sporen. Hierdoor zijn ze een perfecte aanvulling op de andere explosieve detectiemiddelen en -methoden die nodig zijn om explosieven op te sporen en waar nodig te vernietigen.

Het derde peloton focust zich op 13 Infanteriebataljon en Air Assault optreden. Dit houdt in dat het derde peloton intensiever gaat samenwerken met het Defensie Helikopter Commando.

De taak van de genisten wordt het adviseren en ondersteunen van het operationele optreden van de infanteristen met *raids* en *cordon* en *search* operaties, zoals *breachen*.

Het verkenningspeloton van de genie gaat zelfstandig opereren, maar ook integreren en samenwerken met 11 Brigade Verkenningseskadron (11BVE) en zijn *Pathfinders*. Voor deze samenwerking is het van belang dat de genisten langdurig zelfstandig kunnen opereren en mobiel zijn. Een deel richt zich op verkenningen in waterrijke gebieden, zowel onder, als op het water. Het andere deel focust zich op verkenningen via de lucht of over land. Voor samenwerking met de *Pathfinders* zal

een klein aantal genisten *Military Free Fall* opgeleid worden. Dit is de vrije valopleiding die voorheen gereserveerd was voor commando's, maar sinds een aantal jaar ook door de *Pathfinders* als inzetmiddel wordt gebruikt.

De bouwmachinegroep krijgt *Obstacle & Mine*peloton als nieuwe naam en een klein aantal militairen wordt opgeleid in bouwkunde techniek, installatietechniek en elektrotechniek. De hoofdtaak blijft *(Counter) mobility* en *area denial* i.c.m.

grond-, weg- en waterbouw. Zij gaat bestaan uit twee groepen maar krijgt er voor de taak *(counter) mobility* nieuwe middelen bij. Een voorbeeld hiervan zijn speciale spijkermatten die *man controlled* afgezet kunnen worden voor een *blocking position*. Een andere ontwikkeling is *heavy airdrop* in samenwerking met 11 Bevoorradingscompagnie. Middels deze methode kunnen bouwmachines worden gedropt met een parachute om snel *mobility* taken op te pakken. Een voorbeeld wanneer dit nuttig kan zijn is *rapid runway repair,* zodat de hoofdmacht een geschikte landingslocatie heeft. Het ene deel van de groep gaat zich richten op *Air Assault* optreden, het andere op *Airborne*.
Zo sluit het peloton naadloos aan bij het huidige luchtmobiele concept.
"De meesten van ons willen een gevarieerd programma, avontuur, breed inzetbaar zijn en voldoende doorgroeimogelijkheden hebben. Dat kunnen we ze bieden", constateert majoor Verhaar

Loopbaansporen
Nieuw personeel stroomt binnen bij het eerste of derde peloton. Zo krijgen zij de mogelijkheid om, voordat zij doorstromen naar specialistische functies, ervaring op te doen.

Die zijn voornamelijk gekoppeld aan de verschillende loopbaansporen. Vrij vertaald betreffen de loopbaansporen: *Military Search & Collection*, *Explosive & Demolition*, Inlichtingen & Genieverkenningen, *Counter Mobility & Area Denial* en als laatste, Grond- Weg- en Waterbouw met de specialismen bouwkunde, installatie- en elektrotechniek.
"We horen vaak van andere eenheden dat onze mensen taakvolwassen en zelfstandig zijn. Zelf worden we graag nog professioneler en willen nog meer aan kwaliteit bouwen", aldus majoor Verhaar. Met de nieuwe investeringen maakt 11 Geniecompagnie een grote stap voorwaarts met als doel 11 Luchtmobiele Brigade beter te ondersteunen. De hele reorganisatie moet resulteren in het vaker "ja" zeggen op steunaanvragen en de algehele kwaliteit naar een hoger niveau te brengen.

Begin 2019 gaat de uitbreiding zijn eerste fase in en zullen de staf en bestaande groepen uitbreiden.
Het personeel dat werkzaam is en instroomt bij 11 Geniecompagnie zal worden opgeleid in de verschillende specialisaties. Op de vraag wie kan solliciteren zegt majoor Verhaar: "iedereen die uit het juiste hout is gesneden!"

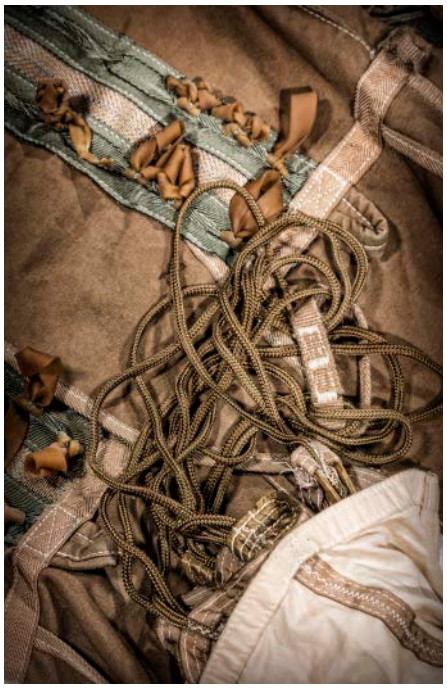

Hiermee geeft hij aan dat ook niet rode baret dragenden welkom zijn.
Zo heeft recent een hondengeleider van de Koninklijke Luchtmacht gesolliciteerd op de functie als hondengeleider van de *Explosive Detection Dogs* en is aangenomen.

De meesten zullen wel de ambitie moeten hebben om de rode baret te behalen, zodra ze bij de eenheid werkzaam zijn. Er zijn zoveel sporen en specialismen binnen de nieuwe structuur van de eenheid, dat voor eenieder wat wils te vinden is.
De commandant van de eenheid benadrukt: "samen zijn we sterk en samen kunnen we elk moment, elke missie aan."

GENIE RELATIEDAG

THEMA VOOR LEZINGEN EN DEMONSTRATIES

Optreden Verstedelijkt Gebied (CONTRA-)MOBILITEIT

De wereld om ons heen veranderd razend snel. De landmacht vergroot het adaptief vermogen en investeert in het optreden in stedelijk gebied. In de toekomst zal de Landmacht mens extensiever en technisch intensiever worden. Het bestuur van de Vereniging Genie Onderofficieren organiseert de jaarlijkse Genie-relatiedag op dinsdag 18 juni in Oirschot op de GenM De Ruyter van Steveninck Kazerne in Oirschot.

Tekst || Redactie

Thema
Het programma zal dit jaar in de context worden geplaatst van de 13 Lichte Brigade. Als rode draad richtten we het vizier op het "Optreden Verstedelijkt Gebied". Het is namelijk te verwachten dat conflicten in de toekomst steeds vaker in verstedelijkt gebied ontstaan en dat beheersen van de steden beslissend is voor de strijd.

De gemotoriseerde capaciteit van de 13 Lichte Brigade is met name uitstekend geschikt voor optreden in het verstedelijkt gebied.

De technische ontwikkelingen zijn de laatste jaren hard gegaan, waardoor bij 41 Pagnbat (grote) stappen gemaakt moeten worden om in de pas te blijven. Door het samenbrengen van de industrie partners en militaire gebruikers wordt kennis gedeeld over de militaire materieel wensen en de mogelijkheden die civiele bedrijven kunnen leveren. Hierdoor worden wij als genisten in staat gesteld om het juiste materieel te specificeren en te verwerven.

Programma
Het programma 'Optreden Verstedelijkt

1 Algemene beschrijving
- Inwoners
- Dorp, stad
- Modern of oud kern
- Economische belangen
- Aanwezigheid bevolking
- Enz.

2 Zones
- Drukke willekeurige bebouwing
- Woonblokken
- Woonwijken
- Hoogbouw gebied
- Industrie gebied
- Opengebied

3 Communicatie lijnen
- Wegen
- Spoorwegen, metro
- Waterwegen
- Ondergrondse stelsels
- Bruggen, tunnels
- Line of sight (C2)
- Enz.

4 Straat patronen
- Raster
- Radiaal
- Onregelmatig
- Reliëf
- Lineair
- Gemengd

5 Constructie-methode
- Metselwerk
- Beton gietbouw
- Beton montagebouw
- Beton skeletbouw
- Hout skeletbouw
- Staal skeletbouw
- Overige methodes

6 Kritieke infra
- Gas
- Water
- Elektriciteit
- Voedsel
- Medisch
- Religieus
- Enz.

Gebied' wordt ingeleid door de nieuwe Commandant van 13 Lichte Brigade, BGen Jan-Willem Maas met inzichten in de verdere doorontwikkeling van de gemotoriseerde capaciteit.
Welke consequenties deze ontwikkelingen hebben voor de Genie wordt verder uitgediept door de Commandant van 41 Pagnbat, Lkol Wytze van der Velde. Hij zet aan tot nadenken over de detaillering van behoeftestellingen voor nieuw materieel bij de Genie voor mobiliteit en contra-mobiliteit.

Hierna gaan de deelnemers in drie groepen naar het veld met de drie 'capability corners':
1. Verkenningen en inlichtingen m.b.t. de stad
   SME Owi Walter
2. Entry/ Breaching van de stad
   SME Smi Daniël
3. Verblijf in de stad
   SME Aooi Pedro

- CBRN in deze drie corners
  SME Smi Martijn

In elke 'capability corner' zullen de betreffende genie-eenheden / specialisten van 41 Pagnbat eerst in 5 minuten aan de hele groep toelichten wat hun probleemstelling is m.b.t. hun optreden in verstedelijkt gebied. Hierdoor wordt het gelijk duidelijk wat met name hun materieel behoefte is.

In elke 'capability corner' staan ook 4 tot 5 bedrijven opgesteld, die een mogelijke oplossing kunnen bieden. Elk bedrijf geeft aan de hele groep een korte uitleg van hun 'capability'. Na deze pitches hebben de deelnemers 30 min tijd om bij de bedrijven van hun keus / interesse meer info te vergaren.

Daarna gaat de hele groep naar de volgende 'capability corner' voor de volgende ronde toelichting door de SME en uitleg door de bedrijven, met weer 30 minuten voor de deelnemers om zelf te bepalen waar ze aanvullende informatie willen krijgen. Elke groep bezoekt in totaal drie 'capability corners'.

De Genie-relatiedag begint om 09.00 uur met koffie, om 12.00 uur wordt een lunch geserveerd en het programma eindigt om 16.00 uur na de borrel. Tenue is GVT.

Aanmelden
Militaire genodigden kunnen zich voor 1 juni per e-mail aanmelden bij Adjudant Herman Jogems (hgj.jogems@mindef.nl). Graag met vermelding van uw rang, volledige naam, functie, eenheid.

Na 1 juni wordt het programma, routebeschrijving en toegangsbewijs toegestuurd. ‖

STIHL®

TEST DEZE STIHL MACHINES OP DE GENIE RELATIEDAG!

ERVAAR OP 18 JUNI ZELF DE STIHL POWER

Met deze STIHL machines heb je alle troeven in handen om elke missie tot een goed einde te brengen: van alle denkbare (contra)mobiliteits-operaties, tot snelle en efficiënte breaching voor toegang tot gebouwen en op terreinen, en herstel van vitale infrastructuur.

De MS 462 R reddingszaag en TS 800 doorslijper zijn gemaakt voor toepassingen waarbij defensie, de brandweer en hulpdiensten stevige materialen moeten doorzagen. De machines op accu zijn handig als backup voor de lichtere klussen.

KIJK VOOR MEER INFO OP STIHL.NL
OF BEZOEK EEN STIHL DEALER

OPERATIONEEL CONCEPT 13 LICHTE BRIGADE: VERNIEUWENDE MAAR LOGISCHE STAP NAAR TOEKOMSTBESTENDIG OPTREDEN

Vooruitlopend op de Genie-relatiedag 2019 waar we te gast zullen zijn bij 41Pagnbat in Oirschot probeert de redactie u alvast wat inzicht te geven in het veranderende optreden van 13 Lichte Brigade. Het artikel van de majoor Koevoets werd eerder gepubliceerd in de VOC-Mededelingen 2018-Q3 van de Vereniging Officieren Cavalerie.

Tekst || Maj Jeroen Koevoets

Ondanks dat vernieuwende inzichten voor militair optreden in het informatietijdperk al zo'n 20 jaar bestaan, zijn deze nog maar mondjesmaat doorgesijpeld binnen onze eigen doctrine. Ik heb het hier over genetwerkt en adaptief kunnen opereren in de steeds complexer wordende conflictomgeving. Op gebied van onze eerste hoofdtaak, waar nu een hernieuwde focus op ligt binnen de Landmacht, neigen we terug te grijpen naar 'gevalideerde' concepten die zelfs nog ouder zijn. In de afgelopen 20 jaar van intensieve inzet binnen uiteenlopende missies in het kader van de tweede hoofdtaak is de wereld veranderd en hebben onze potentiele tegenstanders zich (wel) doorontwikkeld.

Binnen stabilisatiemissies hebben we op het tactische niveau veel ervaring opgedaan met verspreid en genetwerkt opereren. Dit gedachtegoed is echter effectief toepasbaar binnen het gehele geweldsspectrum. Ook voor artikel 5 gevechtsoperaties hebben *'network centric'* orkestreren en *'dispersed'* opereren een steeds grotere waarde, terwijl

manoeuvreoorlogvoering toepassen om een beslissende slag te kunnen leveren juist in waarde afneemt. Het nieuwe Operationeel Concept van 13 Lichte Brigade is gebaseerd op *dispersed* optreden. Daarmee breekt dit concept de 'traditionele' opvattingen open over vechten tegen een (tenminste) gelijkwaardige tegenstander en wordt de eerste stap overbrugt naar een meer geïntegreerde visie op modern militair landoptreden. Robuustheid en bescherming op het gevechtsveld moeten op andere manieren beschouwd worden in hedendaagse en toekomstige conflicten, zowel fysiek (kinetisch) als op andere vlakken. Het Operationeel Concept Lichte Brigade (OCLB) heeft de vertaalslag gemaakt van deze visie naar concreet optreden in het fysieke landschap.

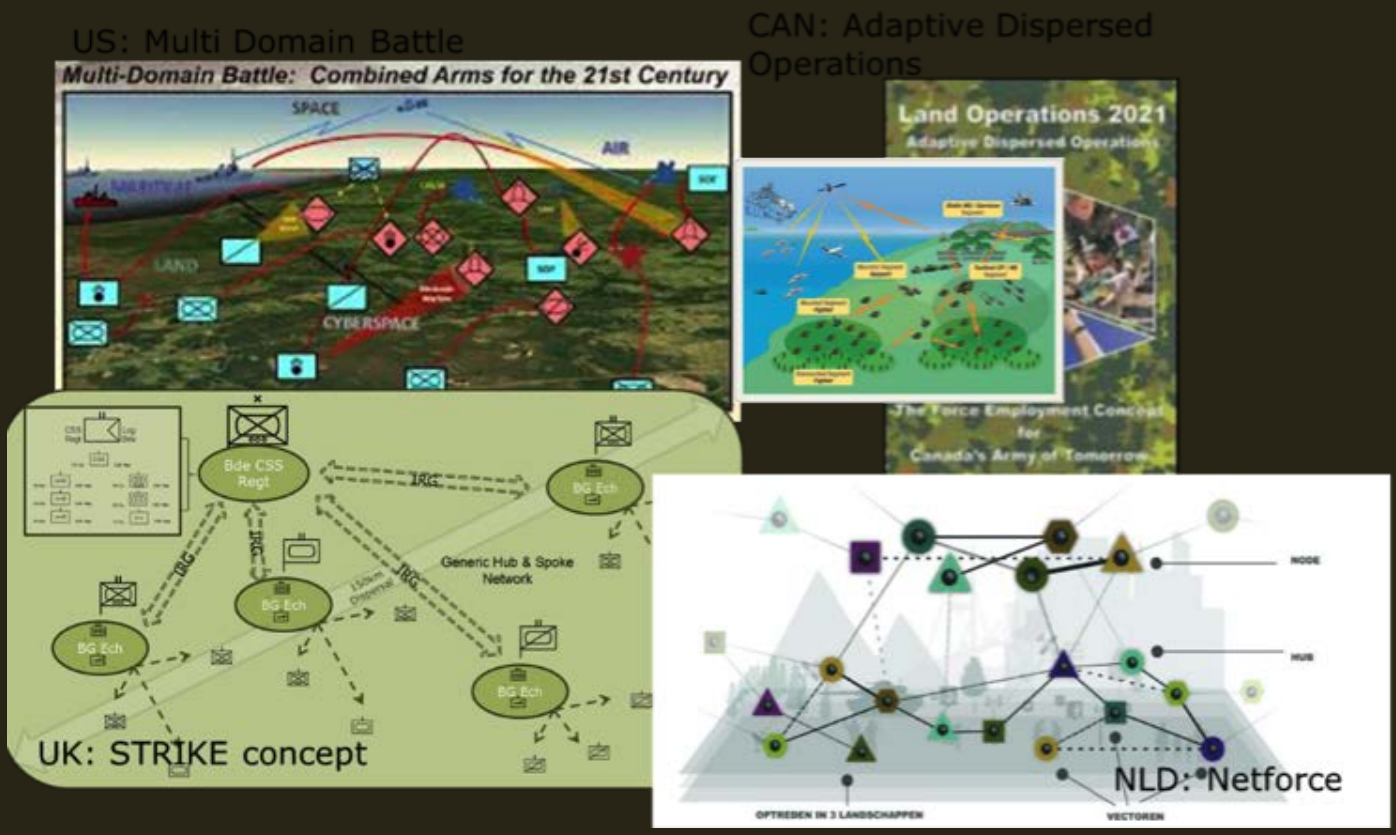

Voorbeelden van innovatieve militaire concepten binnen de NAVO die zijn gebaseerd op Swarming en/of Network Centric Warfare.

bepaalde delen van de krijgsmacht tijdig te verplaatsen naar de juiste voordelige locaties voor dat doel. Door grootschalig gemechaniseerd transport kan nu de complete gevechtskracht snel genoeg bewegen om een attritie-oorlog te voorkomen en meer een 'schaakspel' te kunnen spelen.
Maar innovatie in oorlogvoeren is natuurlijk veel meer dan alleen maar behendige en wendbare gevechtskracht. Dit artikel stelt tot doel om u enerzijds op basis van veranderingen in de hedendaagse conflictomgeving inzicht te geven in de waarde van verspreid en genetwerkt opereren en anderzijds hoe het Operationeel Concept van 13 Lichte Brigade hier een eerste invulling aan geeft. Hoewel het wellicht voor de hand ligt om aan te nemen dat de 'gemotoriseerde' brigade min of meer gedwongen wordt tot dit initiatief omdat de brigade niet langer voldoende robuust is, is dit slechts beperkt waar.
Het Future Land Operating Concept (genaamd: Ascalon) beschrijft de nieuwe technologie incorporeren in de bestaande organisatie en doctrine.
Het overgaan op manoeuvreoorlogvoering betekende ook wegsturen van het massa-concept naar meer gespecialiseerde eenheden, van taakgerichte naar opdrachtgerichte commandovoering, van centraal gestuurde uitvoering naar decentrale uitvoering, en van het concentreren van troepen naar concentreren van gevechtskracht.

Militaire innovatie

De industriële revolutie maakte het mogelijk om op een andere manier oorlog te voeren dan wat daarvoor gebruikelijk was. De technologische ontwikkelingen destijds zorgden voor massaproductie, staal, de verbrandingsmotor, betere munitiesoorten, radio's, machinegeweren en betere artillerie. Met de introductie van gemechaniseerde voertuigen kwam ook het moderne concept van manoeuvreoorlogvoering tot leven. Hoewel manoeuvre altijd al een cruciaal principe van oorlog voeren is geweest om sterktes tegenover zwaktes te positioneren, was het slechts mogelijk om

Dit was een compleet nieuw concept dat werd ingegeven door en afgestemd op een veranderende conflictomgeving. Het betrof een verandering op alle drie de componenten van militair vermogen, en werd mogelijk gemaakt door nieuwe technologieën, om beter om te kunnen

gaan met de *'fog of war'*. De volgende revolutie, de (digitale) informatierevolutie, is achter ons en we leven alweer een paar decennia in het informatietijdperk. De opnieuw veranderende conflictomgeving vraagt wederom om een nieuwe visie waarin zowel doctrine, organisatie en middelen zijn vervlochten.
Eind jaren '90 van de vorige eeuw zijn binnen grote Amerikaanse militaire denktanks theorieën ontwikkeld over hoe het orkestreren van militaire operaties en het opereren van militaire eenheden moet veranderen als gevolg van het aanbreken van het informatietijdperk. Twee belangrijke hypotheses die standhouden tot de dag van vandaag zijn *Swarming* en *Network Centric Warfare*. Deze innovatieve zienswijzen op militair optreden zijn de afgelopen twee decennia, hoewel omarmd door zowel civiele wetenschappers als militaire kenniscentra, eigenlijk alleen theoretisch doorontwikkeld. Echter, de Russische inval in de Oekraïne lijkt een van de triggers te zijn geweest om voor een verandering te zorgen en naar een hernieuwde en sterkere drang voor het daadwerkelijk operationaliseren van verspreid en genetwerkt militair denken en handelen te leiden. Voorbeelden van concepten die nu binnen de NAVO worden geoperationaliseerd zijn *Adaptive Dispersed Operations* van de Canadese Landmacht, het STRIKE concept van het Verenigd Koninkrijk, het *Multidimensional Manoeuvre concept* van Australië en *Multi-Domain Operations* van de Verenigde Staten. Al deze concepten zijn in meer of mindere mate gebaseerd op verspreid *(dispersed)* opereren en/of opereren in een netwerkstructuur. Ook binnen de Nederlandse Landmacht kennen we zo'n concept: Netforce.

Veranderende conflictomgeving noopt tot verandering van ons militair DNA

De wereld wordt steeds onvoorspelbaarder en complexer. Het Future Land Operating Concept Ascalon beschrijft de huidige veranderende conflictomgeving op basis van o.a. het 'Eindrapport Verkenningen: Houvast voor de Krijgsmacht van de Toekomst' uit 2010. Belangrijke ontwikkelingen die worden genoemd zijn mondialisering, fundamentele onzekerheid en hyperconnectiviteit. Daarnaast noemt Ascalon onder andere de geopolitieke verschuiving van machtspolen in de wereld, de afnemende macht van natie-staten, hybride strategieën, de toegenomen letaliteit van wapensystemen (ook voor irreguliere groeperingen zoals ISIS) en de grootschalige urbanisatie van de wereldbevolking. Deze factoren samen maken het noodzakelijk dat er (wederom) een omschakeling in het denken en handelen van krijgsmachten moet plaatsvinden.

Niet voor niets stelt Ascalon dat het hybride conflict, dus een conflict waarbij alle middelen van macht worden aangewend, als norm geldt. Statelijke en niet-statelijke actoren gebruiken vele instrumenten (politiek, economisch, sociaal, cultureel) tegelijkertijd om zichzelf

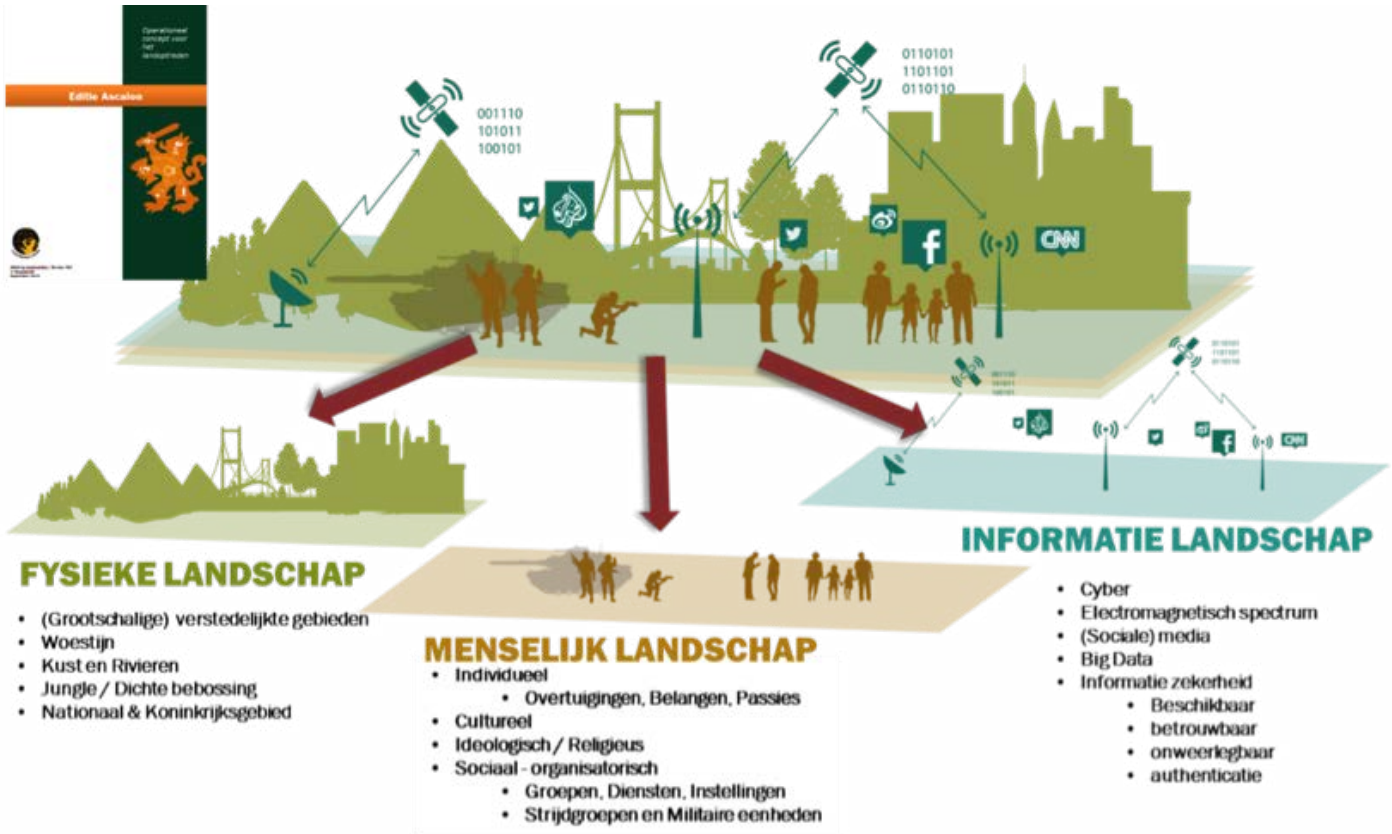

In het Future Land Operating Concept beschouwd de moderne conflictomgeving als een ecosysteem dat bestaat uit een fysiek landschap, een informatielandschap en een menselijk landschap (of: het cognitieve domein). Militair optreden van de toekomst moet alle drie de landschappen kunnen beïnvloeden.

De Russische inval in Oost-Oekraïne in 2014.

een goede uitgangspositie te verzekeren, zonder dat dit opvalt als bewuste beïnvloeding. Hybride oorlogsvoering is niet nieuw, maar het instrumentarium dat daarvoor ter beschikking staat zijn is in het informatietijdperk nogal uitgebreid: bv. internet, social media, informatieoorlogsvoering en cyberspionage. Het geweldsinstrument, de krijgsmacht, is slechts een van de vele instrumenten die ter beschikking staan.
Het begrip slagkracht is door Ascalon voor het landoptreden opnieuw gedefinieerd als Landpower: 'Het vermogen om in en vanuit de landomgeving invloed aan te wenden teneinde in het Koninkrijk en daarbuiten de nationale belangen te behartigen, of daaraan bij te dragen. Ultimo kan dit door het dreigen met of het toepassen van geweld'. Het begrip invloed staat hierin centraal. De kern van toekomstig landoptreden is het zowel direct als indirect kunnen beïnvloeden van de landomgeving die bestaat uit 'samengesmolten fysieke, menselijke en informatielandschappen'. De 'snelle wisseling en veelheid aan actoren en factoren van invloed, maken het optreden in een landomgeving complex en dynamisch.

De mondiale *battlespace* verplicht tot anders benaderen van tijd en ruimte vergeleken met onze 'traditionele' doctrine. Zowel strategisch als tactisch zal het tempo hoger liggen dan voorheen en de ruimte beperkt zich niet langer tot een gevechtsveld dat ophoudt bij de vakgrenzen. Ascalon stelt dat de conflictomgeving moet worden gezien als een ecosysteem, waarbinnen kleinere, tactisch robuuste eenheden met een grotere autonomie als deelelementen in een groter geheel moeten kunnen opereren. Hierdoor kan slagvaardig met hoog tempo worden opgetreden.

De ruimte binnen het ecosysteem is multidimensionaal en de informatiepositie binnen dit ecosysteem is belangrijker dan ooit. Militair succes wordt niet meer uitsluitend afgemeten aan de hoeveelheid vermeesterd geografisch terrein of het fysiek verslaan van een tegenstander, en daarom zal de inzet en samenstelling van eenheden voortdurend moeten worden afgestemd op de omstandigheden, naar gelang de situatie ter plaatse. Een andere wijze van structureren, troepenaanvoering en gereedstellen van eenheden is dan noodzakelijk, omdat de capaciteiten benodigd om een conflict in een ecosysteem tot een acceptabele eindsituatie te brengen van geval tot geval en van dag tot dag verschillen.

Door de voortgang van technologische ontwikkelingen wordt het tactische gevechtsveld dodelijker en onvoorspelbaarder, en verloopt het tempo van operaties steeds sneller. Kenmerkend was de Russische inval in de Oekraïne, wat gezien wordt als de operationele test voor de Russische 'New Generation Warfare'. Voordat fysiek geweld werd ingezet werd desinformatie verspreid, en hadden de gemechaniseerde eenheden van de Oekraïne last van infiltraties en sabotageacties bij het inrichten van hun verdediging in aan de oostrand van de Donbass. Vervolgens werden posities van de ter verdediging ingegraven battlegroups in kaart gebracht met vele drones in verschillende luchtlagen, terwijl verbindingen werden gestoord. Russische eenheden waren in staat om binnen een kwartier na observatie MLRS (raketartillerie) barrages met o.a. thermobarische munitie op de Oekraïense verdediging te laten landen, waardoor battlegroups binnen enkele uren werd gedecimeerd. Pas daarna gingen Russi-

sche tanks de grens over om restanten op te ruimen. De implicaties voor het tactische optreden zijn duidelijk: lineair en relatief statisch optreden is achterhaalt vanwege informatiedominantie en letaliteit op het gevechtsveld.

Van beslissend verslaan naar beïnvloeden van complex conflict

De tactische doctrine van de Landmacht, waarin alles in het teken staat van het kunnen winnen van een beslissende slag die als omslagpunt dient in het conflict, werkt niet meer.
De beslissende slag wordt ons in het moderne militaire conflict ontzegt, niet alleen door de (middelen en mogelijkheden van de) tegenstander maar door de complexe conflictomgeving als geheel. Het zal in veel gevallen niet meer mogelijk blijken om het moment, de locatie en het domein (fysiek, informatie, cognitief) waar de 'beslissing' moet plaatsvinden te bepalen. Bovendien zullen vele (f)actoren en dreigingen uit vele richtingen en dimensies de minutieuze synchronisatie van onze slagkracht, die nodig is om een beslissende slag te realiseren, verlammen.

De complexiteit van de hedendaagse conflictomgeving, de vele factoren en actoren en de grote onvoorspelbaarheid maakt de fog of war groter dan ooit. De fog of war geeft aan dat dingen er wel zijn maar versluierd door mist waardoor het niet wordt gezien of opgemerkt. De mate van last die ondervonden wordt door militaire mist zegt dus iets over de eigen informatiepositie. Behalve dat informatie verkrijgen en gebruiken is veranderd (de snelheid waarmee informatie verouderd, vele manieren om informatie te verkrijgen, grote hoeveelheden informatie en desinformatie), is ook de dynamiek van het conflict veel groter. Alle (f)actoren die iets doen beïnvloeden daarmee alle andere (f)actoren. In plaats van fog of war, de mate van versluiering van acties, intenties of gebeurtenissen, kunnen we daarom tegenwoordig beter spreken van de entropie van het conflict: de mate van wanorde. Bij een grote entropie heeft alles invloed op alles, en dan is er geen enkele entiteit

Een snel, robuust platform met directe vuurkracht blijft echter een belangrijk middel in de grotere 3-landschappen-toolbox die we nodig zullen hebben in de nabije toekomst.

die alles kan overzien/doorzien. Dit is de reden waarom centrale besluitvorming binnen een hiërarchische structuur niet meer effectief is.

Het begrip frictie, het verschil tussen het operatieplan (gebaseerd op voorspellen van de situatie en tegenstander) en de daadwerkelijke situatie bij de uitvoering, moet dientengevolge ook anders worden benaderd. We moeten beseffen dat optimaliseren van een operatieplan, gebaseerd op vooraf verkregen (juiste) informatie, verleden tijd is. We moeten accepteren dat het ontwikkelen van eigen mogelijke wijzen van optreden (gebaseerd op most likely en most dangerous ECOA) voordat we de startlijn overgaan plaats moet maken voor *emergent* optreden op basis van oogmerk, en te bereiken effecten. Kortom, we moeten afstappen van voorspellen aan de voorkant en richten op flexibel en wendbaar *(agile)* kunnen optreden in de uitvoering van operaties. Frictie wordt dan ook een achterhaald begrip.

Dure platformen, waarop vuurkracht, mobiliteit en bescherming geïntegreerd aanwezig zijn, hadden in het leveren van een beslissende slag een cruciale functie. De tegenaanval als onderdeel van de mobiele verdediging is hier een goed voorbeeld van. Hiervoor moet een tankbataljon op basis van centrale regie, en door een juiste voorspelling vooraf, gesynchroniseerd worden met andere eenheden op de juiste plaats en het juiste moment. Echter, als een beslissende slag niet langer goed te bepalen is of te synchroniseren valt, is de tank niet meer per definitie een noodzakelijke capaciteit als summum van rauwe gevechtskracht. Een snel, robuust platform met directe vuurkracht blijft echter een belangrijk middel in de grotere 3-landschappen-toolbox die we nodig zullen hebben in de nabije toekomst. Maar wellicht zullen we eerst moeten investeren in noodzakelijke capabiliteit die we nu helemaal niet hebben bij de brigades, zoals bekwaming in cyber, elektronische oorlogvoering en een uitbreiding van sensoren. Informatie is nu het beste wapen in conflicten, en de beste verdediging. Sterk zijn heeft geen nut als je die kracht niet kan benutten.

Operationeel Concept 13 Lichte Brigade is de eerste stap

13 Lichte Brigade is, voornamelijk financieel gedreven, verworden tot wat zij nu is. 11 Tankbataljon RHvS werd als gevolg van bezuinigingen in 2011 opgeheven.

Een nieuwe bezuinigingsslag resulteerde in de omvorming van gemechaniseerd naar gemotoriseerd een paar jaar later, waardoor de CV90's vervangen zijn door Boxers, Bushmasters en andere wielvoertuigen. Toch moet de brigade, gedreven door de ontwikkelingen in de wereld zoals beschreven in Ascalon, en de (her)focus op gevechtsoperaties in voorkomend geval op korte termijn kunnen verdedigen tegen een potentiele gelijkwaardige (of op bepaalde vlakken superieure) tegenstander. Dit is aan de ene kant bedreigend, en de neiging om dit verlies van slagkracht zo snel mogelijk weer terug te draaien nu er ruimere financiële randvoorwaarden zijn is daarom een begrijpelijke. Aan de andere kant is het een kans om te onderkennen dat gevechtskracht nu op andere, en wellicht betere, manieren bereikt kan worden.

Robuustheid op het slagveld krijgt een geheel andere context in hedendaagse en toekomstige conflicten. De mate van operationele en tactische slagkracht wordt meer en meer afhankelijk van informatiedominantie om effecten juist in te kunnen zetten en wordt niet langer dominant bepaald door de kracht van en hoeveelheid aan wapensystemen. Bescherming wordt meer en meer afhankelijk van diezelfde informatiepositie en de mate waarin tempo gemaakt kan worden terwijl de eigen eenheden zoveel mogelijk ongrijpbaar blijven voor effecten van de opponent.

Daarom wordt het optreden van 13 Lichte Brigade ontwikkeld rondom hoog beweeglijk en verspreid optreden, en kort maar hevig geïntegreerd vechten. Vooralsnog geldt het concept alleen nog voor optreden in het fysieke landschap en is alleen de defensieve operatie concreter uitgewerkt. Bovendien geldt het operationeel concept voor de brigade in de huidige samenstelling en met de huidige middelen. De kenschets van het optreden van 13 Lichte Brigade luidt: 'Door hoog beweeglijk en verspreid opereren met vele kleine eenheden wordt initiatief behouden, en de eigen intentie gemaskeerd, opdat vele selectief gekozen gevechten in of vanuit bedekt /onoverzichtelijk terrein kort en hevig kunnen worden aangegaan, waarbij de vuurkracht van meerdere sub-eenheden geconcentreerd worden om de tegenstander te ontwrichten'. Door verspreid en beweeglijk te zijn zonder een duidelijk herkenbare formatie of zwaartepunt (vormloosheid), is de brigade ongrijpbaar voor de tegenstander en kan gevechtskracht snel en flexibel worden verlegd naar locaties waar het in het eigen voordeel werkt om de tegenstander aan te grijpen. Omdat eenheden met een grotere spreiding in een gebied aanwezig zijn, ontstaan meer en betere mogelijkheden om *(near) real time* inlichtingen te creëren om effectief in te kunnen spelen op iedere verandering.

Binnen dit optreden wordt ernaar gestreefd om de samenhang van het optreden van de tegenstander te verbreken door vele *'engagements'* op vele locaties uit te voeren i.p.v. één of een paar grotere slagen. Door tegelijkertijd diep en nabij verschillende soorten capaciteiten van de tegenstander aan te vallen worden meerdere dilemma's opgedrongen en het vijandelijk commandovoeringssysteem verzadigd. Het optreden heeft daarmee een pulserend karakter: De gevechtskracht van de brigade divergeert en convergeert meerdere malen en op meerdere plaatsen. Manoeuvreren gebeurt met voertuigen verspreid in kleine verbanden: pelotons en groepen. Dit bevordert de vormloosheid, flexibiliteit en het tempo van de operatie. Voor het aangrijpen van vijandelijke eenheden convergeren groepen en pelotons tot teamverbanden van compagniesgrootte om geïntegreerd met alle effectenbrengers uitgestegen een hinderlaag of raid uit te voeren.

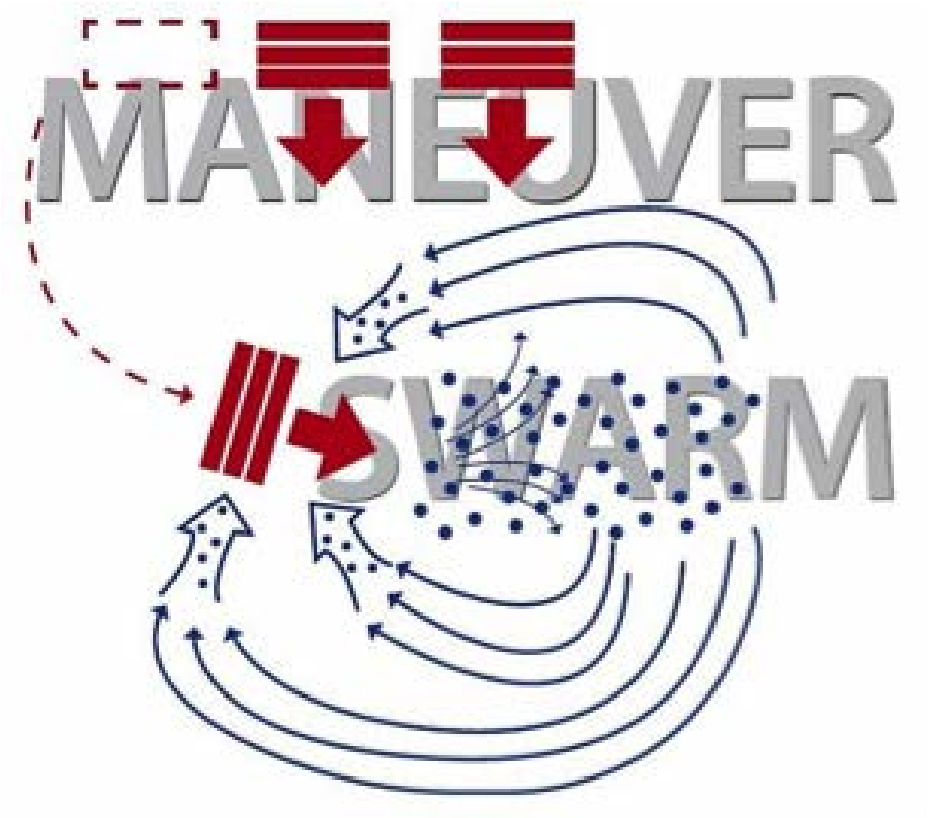

Het optreden van een 'swarming force' tegen een 'maneuver force'.

Vechten gebeurt te voet om de hoofdwapensystemen, draagbare anti-tank wapens, tot gelding te kunnen brengen. Dit maakt dat bij voorkeur wordt gevochten in- of vanuit onoverzichtelijk terrein: bedekte, verstedelijkte en/of geaccidenteerde gebieden.

In deze gebieden worden engagement-area's geïdentificeerd om de middelen van de manoeuvre, vuursteun en genie te laten samenkomen teneinde geïntegreerde slagkracht kort en hevig te effectueren. Vuurgevechten blijven kort om de eigen kwetsbaarheid te beschermen en om niet gebonden te raken, zodat dezelfde eenheden acties op andere locaties kunnen herhalen totdat de ontwrichting van de tegenstander groot genoeg is om de operationele opdracht te laten slagen.

Door het pulserende karakter van de operatie en de korte acties zijn eigen eenheden nooit lang op dezelfde plaats, wat de kwetsbaarheid voor vijandelijk indirect vuur[1] verminderd. Continue hoog beweeglijk optreden wordt de norm om de effectiviteit van vijandelijke effecten te mitigeren. De tegenstander wordt verslagen door *'death by a thousand cuts'* toe te passen door middel van *swarming*. Het optreden is hoog beweeglijk, niet-lineair van karakter en het gevechtsveld wordt als niet aaneengesloten beschouwd.

Verantwoordelijkheid en initiatief komen op een lager niveau te liggen dan wat binnen het gemechaniseerde optreden gebruikelijk was. Het pulserende en wendbare optreden dat met hoog tempo moet plaatsvinden vereist dat de teams als kleinste gevechtsformatie alle middelen en het mandaat moeten hebben om inlichtingen te kunnen verzamelen, op basis daarvan zelf besluiten kunnen en mogen nemen, en over alle effectoren beschikken om de acties zelfstandig te kunnen uitvoeren.

Kortom, de complete Observe, Orient, Decide, Act (OODA) cyclus wordt parallel en herhaaldelijk doorlopen door alle teams van de brigade, op basis van opdracht en oogmerk voor de operatie. De implicatie is dan een genetwerkte manier van orkestreren van de operatie, waarbij wel het doel en de effecten vooraf zijn bepaald, maar de exacte uitvoering niet is vastgelegd en pas ontstaat door de interactie tussen de brigade-eenheden. Hoe we dit proces precies moeten inrichten en welke middelen we daarvoor nodig hebben is nog de vraag en is het onderwerp van veel onderzoek binnen de Landmacht, Defensie en de NAVO als geheel.

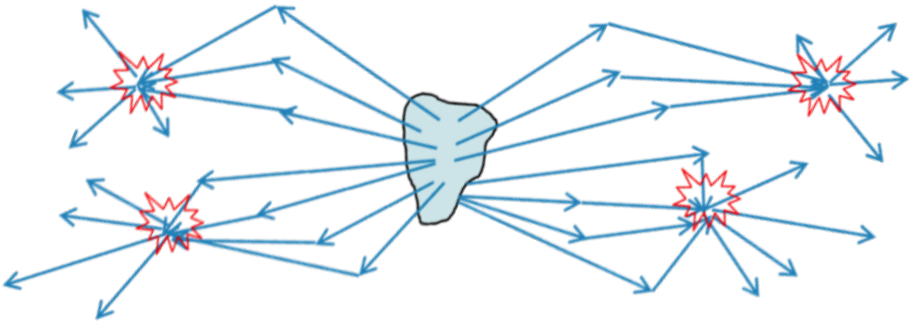

Verspreid en beweeglijk optreden heeft een pulserend karakter. Herhaaldelijk en met hoog tempo divergeren en convergeren van gevechtskracht om verrassend en ongrijpbaar te zijn. Herhalend en gelijktijdig op meerdere locaties uitdagingen veroorzaken om C2 te verzadigen en capaciteiten te ontwrichten.

Vechten gebeurt te voet om de hoofdwapensystemen, draagbare anti-tank wapens, tot gelding te kunnen brengen.

Concluderend en ter overweging...
Waarom blijven we vasthouden aan operationele concepten uit het industriële tijdperk? Concepten die gebaseerd zijn op optimalisatie aan de voorkant, voorspellen van het conflictverloop, hiërarchisch orkestreren van de uitvoering, en manoeuvreoorlogvoering die moet culmineren in een beslissende slag zijn duidelijk achterhaald.
De vraag is of de Landmacht op dit moment adaptief genoeg is vergeleken

[1] Denk hierbij aan moderne tactieken waarbij drones gebruikt worden om eenheden en installaties te lokaliseren om deze binnen zeer korte tijd met indirect vuur worden aangegrepen, zoals in het conflict tussen de Russische Federatie en de Oekraïne talloze malen effectief is toegepast. Of ISIS die gelijksoortige drones gebruikt, maar dan met een holle lading, waardoor de drone zelf behalve de sensor ook het wapen wordt.

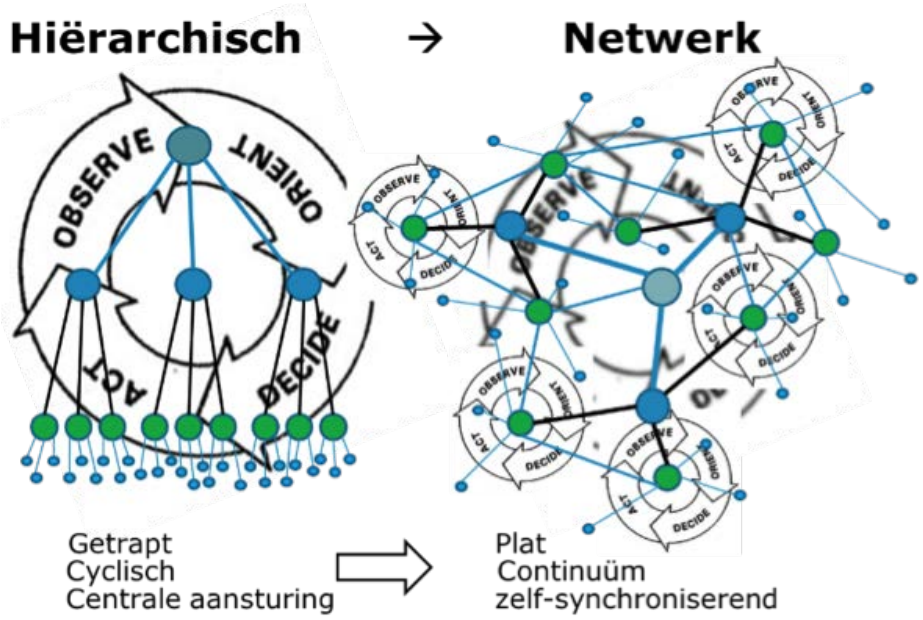

"De vraag is of de Landmacht op dit moment adaptief genoeg is vergeleken met potentiële tegenstanders."

Dispersed optreden vereist ook een andere aanpak in de organisatie van command & control, en de manier waarop inlichtingen worden gegenereerd. Om met hoog tempo in te kunnen spelen op veranderingen in de operatie moeten alle teams worden 'empowered' om een eigen onafhankelijke besluitvormingscyclus te hebben. De lange tragere en cyclische OODA-loop binnen de brigade wordt dan vervangen door een veel sneller continuüm van besluitvorming en acties.

met potentiele tegenstanders.
Onvoldoende adaptief zijn heeft verschillende oorzaken: procesmatig-financieel, militair-cultureel en organisatorisch. Het budgettaire proces maakt het nagenoeg onmogelijk om kort-cyclisch benodigde middelen en technologie te incorporeren die een nieuwe organisatie en optreden uitvoerbaar maken.

Een behoudende cultuur maakt dat nieuwe ideeën moeizaam worden omarmd. Een hiërarchische organisatie maakt dat we, zowel in bedrijfsvoering als operationeel, niet behendig *(agile)* genoeg zijn. Toch noodzaakt de veranderende conflictomgeving opnieuw tot innovatie in brede zin. Dat heb ik in dit artikel inzichtelijk gemaakt aan de hand van het toekomstbeeld voor landoptreden dat staat beschreven in Ascalon.

Het Operationeel Concept Lichte Brigade is een logische eerste stap voor operationalisatie van militair optreden, passend in de visie van dat toekomstig landoptreden. Het concept beschrijft hoe we met de huidige organisatie en

middelen van 13 Lichte Brigade kunnen optreden in een hoog geweldsspectrum binnen het fysieke domein.
Voor de andere twee landschappen hebben we nu echter nauwelijks nog middelen. Deze nieuwe 'doctrine' is dus nog onvolledig en onvolwassen.
Maar innovatie is bovenal een mindset en daarnaast een iteratief proces.
De belangrijkste vraag die we onszelf moeten stellen is: Willen we weer sterker worden dan onze potentiele tegenstanders of willen we slimmer zijn?
Als het inzicht er is dat we anders moeten optreden en organiseren om effectiever te zijn, zullen we stappen in die richting moeten zetten.
Een volledig uitgewerkt en gevalideerd concept kan immers pas ontstaan als we het gaan doen. ||

Koning Willem Alexander bezoekt de Fieldlab Smart Base

PLAN VOOR DE AFVAL-WATERCONTAINER JOTEM

Op 23 juni 2018 opende het Fieldlab Smart Base op Soesterberg haar deuren voor een waternetwerkbijeenkomst. Fieldlab Smart Base is een proeftuin waarin de Nederlandse Defensie samen met het bedrijfsleven, kennisinstituten en hulpverleningsorganisaties experimenteert met innovatieve oplossingen voor vraagstukken die spelen bij militaire operaties.

Tekst || Chiel Jonkers, hoofd vakgroep installatietechniek, 101 GNBAT Geniewerken

Verschillende watertechnologiebedrijven lieten aan Defensie zien welke innovaties de komende jaren ingezet kunnen worden op de basis van de toekomst, waar volgens de bedrijven 80 procent water kan worden bespaard. Op deze 'basis van de toekomst' van het Commando Landstrijdkrachten wordt, onder andere met initiatieven voor reductie van het gebruik van water en fossiele brandstoffen, gewerkt aan het verkleinen van de logistieke footprint.

De Afdeling Installatietechniek van 101 Geniebataljon maakte deel uit van het waterexperiment. Dit door de tijdens eerdere missies opgedane ervaringen te delen met de bedrijven, maar vooral ook door mee te denken in nieuwe ontwikkelingen op het gebied van de civiele innovaties versus militaire installatietechniek.

De bedrijven Hydrowashr, Upfall-shower en ESEP hebben technologie laten zien waarbij je vooral water kunt besparen. De Hydrowashr is een compact apparaat waarin miljarden microscopisch kleine druppels warm water, samen met warme lucht met snelheden van 500

JOTEM WATERTREATMENT

WWW.**WATERMIRACLES**.TECH

LIFE SAVING PURITY

Safe drinking water in remote area's

SMART MODULAR ULTRA FILTRATION SOLUTIONS

High quality process water / safe drinking water

CONTAINERIZED WATER SOLUTIONS

Water solutions for base camps and emergencies

Smartbox

Watermiracle+

Smartcube

VISIT OUR WEBSITE FOR MORE INFO: WWW.**JOTEM**.NL

kilometer per uur, de handen schoonblazen. Hierdoor wordt er veel water bespaard.
Upfall-shower ontwikkelde een douche waarbij slechts 1,2 liter schoon water per minuut benodigd is in plaats van 15 liter schoon water per minuut!
ESEP heeft een vloeistofdichte mobiele vloer ontwikkeld voor het reinigen van militaire voertuigen. Het vuile water wordt hierbij opvangen, gezuiverd en weer gebruikt. Dit kan een waterbesparing tot 95 procent opleveren.

De firma Jotem Waterbehandeling BV maakte onder het motto 'Power up your poop' duidelijk hoe men met behulp

van een Anaerobe Membraan Bioreactor van menselijke uitwerpselen weer bruikbaar, bacterie- en virusvrij water kan maken.
Geniewerken is geïnteresseerd in deze vorm van afvalwaterreiniging, omdat Geniewerken zich momenteel richt op het ontwerpen van standaard modules voor toekomstige bases. De opstelling gebouwd en geleverd door Pure-Tech (een zustermaatschappij van Jotem) in een 20-voets container, dekt de afvalwaterzuivering voor 250 personen en is eenvoudig uit te breiden naar een grote capaciteit. Pure-Tech houdt zich bezig met afvalwater gerelateerde vraagstukken, waarbij Jotem aan de 'schone(re)' waterkant zit, met name proceswater.

De bediening van de installatie is relatief eenvoudig en vergt weinig onderhoud. Tijdens de periode op de Fieldlab Smart Base is de installatie op de voet gevolgd. Omdat de resultaten van de Power up you poop container goed waren, worden er nu voorbereidingen getroffen om de installatie in het uitzendgebied te testen. Dit gezien de verzwaarde klimatologische omstandigheden, maar ook om te testen of Geniewerken samen met het ISD-personeel uit de voeten kan met deze techniek. Het plan is om afvalwater uit de bestaande septic tank te pompen naar de afvalwaterzuivering container en deze te zuiveren.
Het gezuiverde water, ca 90-99 %, kan eventueel gebruikt worden om toiletten door te spoelen. Dit levert een aanzienlijke waterbesparing op als we ervan uit gaan dat er voor een spoeling 6-9 liter gebruikt wordt. Het water kan ook gebruikt worden voor het sproeien van het vliegveld of onverharde wegen. ‖

Het VEVA-kamp op het MUS-terrein in Wezep

VEILIGHEID EN VAKMANSCHAP (VeVa) MET DE HUIDIGE BEZETTING

In de verschillende bladen is al veel geschreven over de opleiding Veiligheid en Vakmanschap (VeVa) en het Beroeps Praktijkvorming (BPV)-concept. Wij willen het draaien van de BPV vanuit een ander perspectief belichtingen. Ongetwijfeld is het voor u geen nieuws dat ook de Genie last heeft van een sterk dalende vulling. Niet alleen komen wij op vele plekken manschappen, maar ook onderofficieren die natuurlijk de ruggengraat van de KL vormen, te kort.

Tekst ‖ Sgt1 S. van der Horst, TLNT S. Zwemmer

Afgelopen drie weken hebben wij van 103 Constructiecompagnie ons best gedaan om de VeVa lichting te motiveren en te binden. Dit zijn hopelijk onze toekomstige collega's in de vorm van een manschap (niv. 2) of een onderofficier (niv. 3). Het liefst zouden wij deze 'beroepspratijkvorming' begeleiden met goed opgeleide onderofficieren die de lessen verzorgen en een voorbeeld zijn voor de VeVa niv. 3 en met voldoende manschappen om het geheel te ondersteunen.

Dit is helaas niet de waarheid op dit moment. Het gebrek aan kader en vulling zorgt ervoor dat wij, noodgedwongen, de korporaals en soldaten inzetten om lessen te verzorgen aan de VeVa klas. Daarnaast is deze groep soldaten niet eens een organieke groep, maar een uit verschillende pelotons samengesteld geheel. Als wij dan bij de lessen kijken en de reacties van de vaste BPV-instructeurs horen dan stemt ons dit tevreden. Zowel de korporaal als de soldaat zijn prima in staat om op een duidelijke wijze onze toekomstige collega's te begeleiden. Natuurlijk mist hier een volledig didactische lesplan en wordt niet alles volgens het boekje behandeld. Wat wel opvalt is dat wij bij de Genie tot op het laagste niveau nog steeds beschikken over

personeel dat hun vak verstaat en staat voor kwaliteit en professionaliteit.
Het vertrouwen dat wij als kader aan de manschappen hebben gegeven betaalt zich hier dubbel en dwars terug in een geslaagde week met veel goede reacties vanuit de VeVa leerlingen.

Bijkomend voordeel is dat de soldaat eens aan de 'andere kant' staat en zo gedwongen wordt om na te denken over:

- Hoe leg ik iets uit?
- Hoe kom ik over?
- Wat zijn de reacties vanuit de klas?
- Wat betekent het om militair te zijn en hoe draag ik dat uit?

De leercurve hierbij is enorm en de zelfstandigheid groeit zichtbaar. Dit betekent dus dat de huidige bezetting ervoor zorgt dat wij moeten improviseren om te slagen, maar dat we hierdoor ook in staat zijn om als eenheid te groeien. Randvoorwaarden hierbij zijn wat ons betreft: kunde, vertrouwen, begeleiding en uiteraard een veilige leeromgeving. De leeromgeving bestaat in dit geval uit een zelf opgezet kamp, omheind met een aardenwal op het MUS-terrein. Hier worden de VeVa leerlingen gelegerd in boogtenten en heeft het kader een eigen tent. In dit kamp heerst een professionele gemoedelijke sfeer. Dit zorgt ervoor dat ook de jonge soldaat die net uit de AMO komt, het aandurft om leiding te geven aan een VeVa klas en de leerlingen op hun gedrag durft aan te spreken. Hierbij krijgt hij tips en tricks aangereikt van ervaren korporaals en van het kader. Natuurlijk is de score niet 100%, maar wij zien het zelfvertrouwen en professionaliteit groeien bij zowel de BPV-leerlingen als ons eigen personeel.

"De leercurve hierbij is enorm en de zelfstandigheid groeit zichtbaar."

Onze conclusie is, dat ondanks dat het niet wenselijk is, het wel haalbaar is om een goede begeleidingsweek te draaien met soldaten en korporaals als begeleiders. Voordelen hierbij zijn dat de eigen manschappen enorm groeien in kennis, houding en gedrag en de VeVa leerling hier een voorbeeld aan neemt.

Wederom laten wij hier zien dat de Genie improviseert en dat het de soldaten en korporaals zijn die de hindernissen overwinnen. Sodeju!

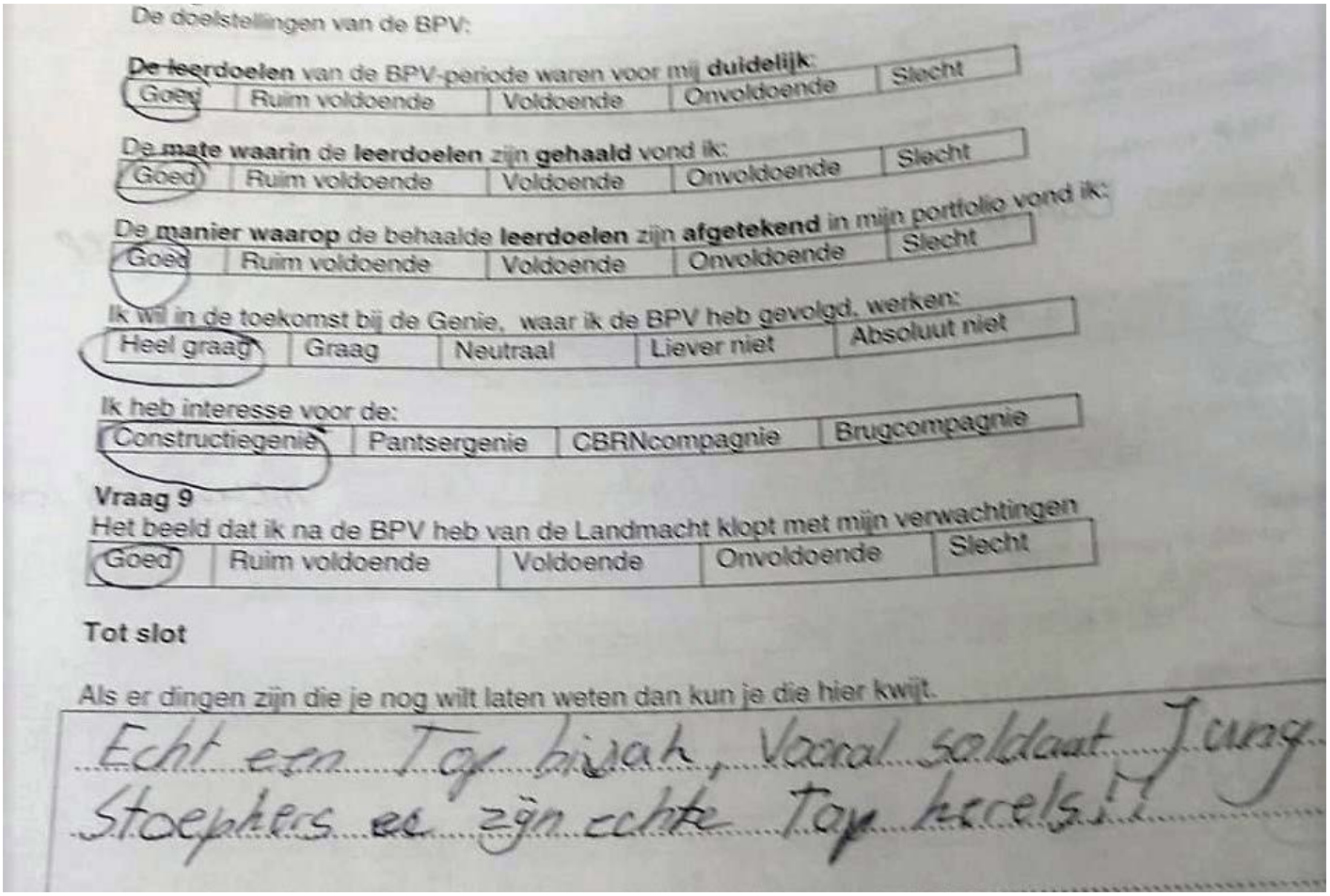
De doelstellingen van de BPV:

De leerdoelen van de BPV-periode waren voor mij duidelijk:
Goed | Ruim voldoende | Voldoende | Onvoldoende | Slecht

De mate waarin de leerdoelen zijn gehaald vond ik:
Goed | Ruim voldoende | Voldoende | Onvoldoende | Slecht

De manier waarop de behaalde leerdoelen zijn afgetekend in mijn portfolio vond ik:
Goed | Ruim voldoende | Voldoende | Onvoldoende | Slecht

Ik wil in de toekomst bij de Genie, waar ik de BPV heb gevolgd, werken:
Heel graag | Graag | Neutraal | Liever niet | Absoluut niet

Ik heb interesse voor de:
Constructiegenie | Pantsergenie | CBRNcompagnie | Brugcompagnie

Vraag 9
Het beeld dat ik na de BPV heb van de Landmacht klopt met mijn verwachtingen
Goed | Ruim voldoende | Voldoende | Onvoldoende | Slecht

Tot slot

Als er dingen zijn die je nog wilt laten weten dan kun je die hier kwijt.
Echt een Top bivak, Vooral soldaat Jung Stoephers ec zijn echte Top kerels!!

Evaluatieformulier zegt alles over de beleving van de BPV-week

KONINKL
ROYAL

D-101
JKE LUCHTMACHT
NETHERLANDS AIR FORCE
NLD

OEFENING HAZARDOUS ENGINEER

Sinds 2017 wordt de jaarlijks terugkerende oefening HAZARDOUS ENGINEER gehouden en beurtelings georganiseerd door 11 en 41 Pantsergeniebataljon (Pagnbat). De oefening staat in het teken van de samenwerking tussen de Explosievenopruimingsdienst (EOD), *advanced search teams* (AST) en 101 en 414 CBRNverdedigingscompagnie (CBRNverdcie), met als doel de searchprocedures in een *hazardous environment* af te stemmen door gezamenlijk te trainen. Dit jaar organiseerde 41 Pagnbat de oefening van 3 t/m 7 december in de Marnewaard.

Tekst ‖ SM M.J.J.M. Cantelberg

De projectorganisatie heeft de oefening voorbereid aan de hand van het volgende oogmerk van C-41 Pagnbat;
"Met deze oefening wil ik de (search) procedures in een *hazardous environment* afstemmen door gezamenlijk te trainen met als effect het vastleggen van procedures en verantwoordelijkheden voor een deel van *hazardous environment search* (HES). Door het uitvoeren van diverse scenario's waarbij de specialismen (AST/CBRN DIM/CBRN DECON/EOD) bij elkaar komen om *tactics, techniques and procedures* (TTP's) te doorlopen. Het resultaat is behaald wanneer alle deelnemende eenheden hun technisch niveau in een tactische setting hebben verbeterd en de verschillende specialisten een goed beeld hebben van elkaars taken en verantwoordelijkheden, vanaf de start van het scenario tot aan de afwikkeling en ontsmetting. Daarnaast moeten de procedures en verantwoordelijkheden afgesproken in HEI7 voor HES zijn vastgelegd en de nog uit te werken (knel) punten zijn gedefinieerd en verwerkt in deze oefening."
De volgende oefendoelstelling is vooraf vastgesteld:
Het uitvoeren van diverse scenario's waarbij de specialismen bij elkaar komen om *tactics, techniques and*

procedures (TTP's) te doorlopen. Onderverdeeld in:
1. *CBRN related search;*
2. *CBRN related structure search;*
3. *CBRN contaminated environment search.*

De volgende eenheden namen deel aan de oefening:
1. St&EARScie 41Pagnbat: 1 x *Advanced Search Team* (AST)
2. 414 CBRNverdcie: 1 x *Detection, Identification en Monitoring* (DIM) gp, bestaande uit CBRN *recce en sampling cap*, 1 x ontsmgp, ODBgp
3. St&EARScie 11Pagnbat: 1 x AST
4. 101 CBRNverdcie: 1 x DIMgp, bestaande uit CBRN recce en sampling cap, 1 x ontsmgp
5. EODD: 1 x EOD plg
6. JCBRNS: OT cap
7. OTCGenie: OT cap

Aanwezige observatoren vanuit:
1. 2 x *observer* 4 (BEL) Bataljon Genie (BnGn)
2. 2 x *observer* 750 (DEU) *Atomisches, Biologisches und Chemisches Abwehr Bataillon* (ABCAbwBtl)

Maandag stond in het teken van integratie en het wederzijds presenteren van elkaars middelen en mogelijkheden. Op dinsdag en woensdag vonden scenario's plaats waarbij één of meerdere chemische substanties aanwezig waren. Donderdag kreeg men te maken met de aanwezigheid van radiologische bronnen. De Stralingsbescherming dienst Defensie faciliteerde door het aanbrengen van radiologische bronnen in het scenario, maar moest vanwege omstandigheden de oefening eerder verlaten. Hierop heeft de oefenorganisatie besloten het scenario door te laten gaan, echter zonder bronnen.

Voor het aankleden van de oefenhuizen is gebruik gemaakt van een 20ft container vol met gebruikte huisraad en huishoudelijke apparaten, welke veelal van Marktplaats afkomstig waren. Voor het voorbereiden van de *Improvised Dispersal Devices* (IDD) en *Improvised Explosive Devices* (IED) werd samengewerkt tussen de verschillende *subject matter experts* (SME). Er is gebruik gemaakt van ultraviolet (UV) poeder en licht om o.a. mogelijke kruisbesmetting zichtbaar te maken voor evaluatieve doeleinden. Er zijn voor de oefening twee sub eenheden samengesteld, elk bestaande uit AS, CBRN DIM en CBRN ontsm cap. Deze kregen vervolgens per dag een eigen scenario aangeboden. De functie van commandant van deze eenheid werd beurtelings verdeeld over de aanwezige pelotonscommandanten. Tijdens de uitvoering werden de verschillende specialismen geconfronteerd met elkaars wijze van optreden en werkwijzen. Dit heeft geleid tot het gezamenlijk analyseren van de ontvangen bevelen en vervolgens gecombineerd optreden. Hierbij bleek het nodig eigen TTP's aan te passen of af te stemmen. Dit heeft de gehele oefening plaatsgevonden en leverde waardevolle gesprekspunten op, evenals een conceptversie van de relevante TTP's.

"Tijdens de uitvoering werden de verschillende specialismen geconfronteerd met elkaars wijze van optreden en werkwijzen."

Al met al biedt de oefening voldoende kansen om tot samenwerking en doorontwikkeling van procedures te komen. Voor toekomstige edities bestaan ideeën om buitenlandse partners uit te nodigen voor deelname. Ook is besloten gebruik te maken van andere oefenterreinen die meer mogelijkheden bieden. ||

ENCHANCED FORWARD PRESENCE (eFP) 2019-1 'CHARLIE TEAM'

Wij als Charlie team zijn aangewezen om de missie eFP 6 te draaien, waar 411 Pagncie, 2de pel is aangeklikt om het team te ondersteunen en te voorzien van genieadvies. In totaal leveren wij 160 man, waarvan 35 genisten.

Tekst ‖ Sgt Arjan, 411 Pagncie 2pel, Gpc C-groep

Waarom zitten wij in Litouwen?
We zitten in Litouwen omdat de NAVO zich zorgen maakt over de opstelling van Rusland. De gezamenlijke verdediging binnen het bondgenootschap van de NAVO krijgt weer de aandacht. Vandaar dat Nederland meedoet aan de 'geruststellende maatregelen' voor haar NAVO-bondgenoten in Oost-Europa en het realiseren van een geloofwaardige afschrikking tegenover Rusland.

Wat hebben wij tot nu toe gedaan?
Het team is begin januari in-geroteerd om 43 Mechbrig af te lossen van haar missie eFP 4/5. Vanzelfsprekend zijn wij begonnen met de HOTO en de deployment van ons materieel en personeel, om zo snel mogelijk fully operation capabel te zijn, want in de 3de week stond de eerst oefening al gepland: koud-weer training.

De koud-weer training
Het hoofddoel van de koud-weer training was het acclimatiseren en het kunnen overleven in de Litouwse omstandigheden.
Een aantal aspecten passeerden o.a. de revue:

- Het kunnen maken van een onderkomen met basic middelen;
- Het kunnen verblijven in het base camp;
- Het navigeren bij dag;
- Het navigeren bij nacht;
- Het verplaatsen op laplanders;
- Het kunnen schieten met koud weer uitrusting + laplanders:
- Etc.

Je komt er bij dit soort trainingen achter dat bij extreem weer de kleinste details tellen. Van op tijd je sokken wisselen, al voordat je koude voeten krijgt, tot altijd je handschoenen en muts dragen om je lichaam warm te houden. Tevens kom je erachter dat je lichaam veel

harder moet werken om überhaupt op temperatuur te blijven, waardoor je automatisch meer moet gaan eten en drinken. Bij voorkeur natuurlijk warm, om het spreekwoordelijk kacheltje te laten branden.

Als afsluiting van de week hebben we nog een speciale training gehad. Iets wat wij in Nederland weinig tot nooit beoefenen, maar wat hier in Litouwen zeer reëel is; het door het ijs heen zakken tijdens een verplaatsing. Dit hebben wij getraind d.m.v. wak-duiken.

De sportinstructeurs en een aantal vooraf (op het gebied van koud-weer optreden) opgeleide jongens hebben een wak uitgeslepen om zodoende de procedure, door het ijs zakken, te simuleren.

Een ervaring op zich, één die je niet snel vergeet en zeer effectief is. Hierna was de koud-weer training voorbij en konden we onszelf gaan opmaken voor de 2de oefening. Na wat onderhoud aan de materialen en persoonlijke uitrusting vertrokken we naar Pabrade.

De 2-weekse oefening in Pabrade
Het doel van deze 2-weekse oefening was het niveau 1/2 trainen om de basis te leggen voor de latere internationale oefeningen. Wat hebben wij gedaan in deze 2-weekse oefening? De eerste dag zijn we begonnen met een wegverplaatsing van de base (Rukla) naar Pabrade, waar we ons na aankomst hebben gesetteld en het kamp/terrein hebben verkend. Aansluitend zijn we bezig gegaan met:

- De nieuwe ATFM 62 mijnen;
- Hindernissen in combinatie met sneeuw;
- KGM (Klein Genie Materiaal);
- OVG (optreden in verstedelijkt gebied) i.c.m explosief en mechanisch breachen;
- Explosieve verhakkingen;
- Routeverkenningen;
- LFX (life fire exercise) incl. doorbreken hindernis met de Bangalore.

Tijdens de oefening zijn wij erachter gekomen dat het onder extremere omstandigheden toch allemaal net wat anders verloopt dan wat wij gewend zijn in Oirschot en omgeving.

“Een ervaring op zich, één die je niet snel vergeet en zeer effectief is.”

Van het KGM dat meer aandacht nodig heeft, tot de routeverkenningen waarbij de route volledig ondergesneeuwd is, waardoor de werkzaamheden langer duren dan gepland. Na dit alles volgde het onderhoud van het gebruikte materieel, om daarna terug te verplaatsen naar de base in Rukla.
Al met al zijn we de eerste anderhalve maand van onze missie druk bezig geweest. We leren veel en gebruiken onze tijd hier optimaal om onszelf verder te ontwikkelen en pakken hierbij alle mogelijkheden aan die ze ons hier kunnen bieden. De sfeer en spirit zitten er nog goed in, maar dat kan ook niet anders bij deze gemotiveerde club.

DUITS 'WEHRMACHTS HUIS' HERSTELD

In het kader van 75 jaar bevrijding wordt op diverse plaatsen in Nederland aandacht besteed aan historisch erfgoed uit de Tweede Wereldoorlog. In ditzelfde kader wordt in Someren een voormalig huis van de Duitse Wehrmacht hersteld, dat vroeger is gebruikt voor de bedienaars van een zoeklicht. Hiermee probeerden de Duitsers geallieerde vliegtuigen te verlichten, zodat jachtvliegtuigen ze aan konden grijpen.

Tekst ‖ Eerste-Luitenant J.W. (Jeroen) Hol, PC 1 Waterbouw Peloton, 105 Gncie Waterbouw

105 Geniecompagnie Waterbouw heeft de kans aangepakt om met een taakteam aan de restauratie mee te helpen en de Genie op de kaart te zetten. Ik mocht leidinggeven aan dit taakteam van zo'n 25 pontonniers die gedurende twee weken aan het werk zijn geweest in en rond het huisje in Someren.

Het doel: een mooi product achterlaten voor de stichting en zelf maximaal trainen op constructiegebied.

De werkzaamheden liepen sterk uiteen waardoor iedereen aan zijn trekken kwam. Zo konden de bouwkundigen hun hart ophalen met het maken van een nieuwe verdiepingsvloer en een dakconstructie.
Dit was een flinke uitdaging, aangezien het metselwerk van de dragende muren in erg slechte staat was en de tijd zoals gewoonlijk krap. Als oplossing hebben we in nauwe samenwerking met de PPS onze MBO-leerlingen prefab werk laten maken. Dit leverde een behoorlijke tijdwinst op in Someren en het was meteen een module om af te vinken voor de leerlingen: win-win!

Verder moesten er in het huis nog een keukentje komen, een begane grond vloer, kozijnen en stapelbedden.

Buiten is de locatie van het zoeklicht ingericht, een voetpad aangelegd, verlichting geplaatst, een toilet met een IBC aangesloten en een waterput geslagen. Tijdens al deze werkzaamheden zijn we door de stichting en lokale bevolking 'op z'n Braobants' verzorgd met verse erwtensoep, belegde broodjes, friet en een heus feest bij de afronding van het project.

De meeste werkzaamheden in Someren waren voor ons bepaald geen dagelijkse kost en net als veel andere eenheden kampen wij ook met een flinke uitstroom van ervaren en opgeleid personeel. Voor het grootste deel hebben we hiervoor wel nieuwe aanwas binnen gekregen, maar het gemis aan een technische opleiding en ervaring baarde me in de voorbereiding enige zorgen. Uiteindelijk hebben de weinige vak-

> **"Zo konden de bouwkundigen hun hart ophalen met het maken van een nieuwe verdiepingsvloer en een dakconstructie."**

“Al het harde werken heeft geleid tot een resultaat waarvan de stichting nog lang kan profiteren...”

mannen het project tot slagen weten te brengen, door goed mee te denken in de voorbereiding en de onervaren jongens op sleeptouw te nemen.

Al het harde werken heeft geleid tot een resultaat waarvan de stichting nog lang kan profiteren en waar mensen naartoe kunnen om te leren over een stuk geschiedenis van ons land.

Een resultaat om trots op te zijn!

DE GENIE FUNCTIE OPLEIDING SERGEANT 2018

De doelstelling van de Genie Functie Opleiding Sergeant (GFO Sgt) is het voorbereiden op de functie van opvolgende pelotonscommandant en junior onderofficier binnen een compagniesstaf. De opleiding sluit hiermee aan op de Primaire Vorming Algemeen en gaat in op de genie-specifieke aspecten van deze functies. De opbouw van de opleiding is gebaseerd op het 'kruipen, lopen, rennen' principe. De focus ligt hierbij op het doorlopen van het besluitvormingsproces en het geven van genieadvies.

Tekst ‖ Sgt1 W.R. (Richard) van den Berg, 103 Constrcie, Onderofficier Operatien

Klassenfoto GFO SGT

Buiten de lessen en casussen, verzorgd door de instructeurs van de Combat Engineer School, komen ook veel gastdocenten aan het woord. Denk hierbij aan collega's van de manoeuvre, de vuursteun, het kenniscentrum en functionarissen van de operationele eenheden.

Je krijgt op deze manier een goede indruk van de werkwijze en taken van andere wapens. Door het gesprek aan te gaan met functionarissen van operationele eenheden, krijg je een eerlijk beeld hoe zij werken en wat hun taken zijn. Wat daarin opvalt is dat alles goed op elkaar moet aansluiten. Dit om dubbel werk en frustratie te voorkomen.

De eerste twee weken bestaan vooral uit het opfrissen van eerder opgedane kennis. Hierbij moet je denken aan doctrine, het OATDOEM-proces en genieinlichtingen. In de eerste week wordt ook de klassenorder uitgegeven. Hierin staan alle belangrijke zaken voor de hele opleiding. Dit vereiste het eerste gezamenlijke besluitvormingsproces wat leidde tot een plan, inclusief taakverdeling binnen de klas.

Het opfrissen van de eerder opgedane kennis is goed. Hierdoor lig je weer op één lijn met elkaar en weet je weer van de hoed en de rand. Vooral de les doctrine is een meerwaarde. Door deze les krijg je inzicht hoe alles is opgebouwd en waar je zaken kunt terugvinden dan wel opzoeken.

In de opleiding passeren diverse onderwerpen de revue waaronder offensieve en defensieve activiteiten, inzet van luchtmobiele genie-eenheden, het ontwikkelen van een O&T-programma, het plannen van het bouwen van een base, een planningsopdracht met Bailey en het organiseren van een battlefield tour. Bij dit alles ligt de focus op het proces.

Denk daarbij aan het in tijd en ruimte verdelen van taken, het bewaken van de voortgang en het komen tot een eindproduct. Na het ontwikkelen van een plan hebben we meermaals uitgebreid stilgestaan bij de manier waarop we het plan willen communiceren.
Dit heeft natuurlijk veel raakvlakken met het geven van genieadvies waarbij regelmatig overtuigend, kort en bondig een advies moet worden gegeven.

De tien-weekse opleiding wordt in de laatste week afgesloten met een grote TOOK/TOZT. In deze casus komen alle geleerde vaardigheden bij elkaar en kan dus worden gezien als een proeve van bekwaamheid. De focus ligt hierbij op het uitvoeren van defensieve activiteiten. Op de laatste dag van de cursus staat de certificaatuitreiking gepland.
In het kader van plannen en organiseren

wordt deze uitreiking door de klas zelf georganiseerd. Hierbij moet je denken aan het maken en versturen van de uitnodiging, het vaststellen van het budget en het dagprogramma.

Na tien intensieve weken kan ik zeggen dat de cursus van grote meerwaarde is. Door met collega's het programma te doorlopen leer je ontzettend veel van elkaar, zeker gezien de verschillende specialismes die in de klas aanwezig zijn. De sfeer in de klas is goed, onderling wordt er dan ook veel gelachen.

Natuurlijk wordt er ook veel gesproken over de verschillende specialismes.
Het contact met de instructeurs was laagdrempelig en volwassen.
Er wordt goed rekening gehouden met de levensfase waar men in zit. Ik heb de cursus dan ook als zeer positief ervaren en raad iedere startende sgt1 aan om deze cursus te volgen.

STOKOVERDRACHT EN FLO AOOI TONIO VAN RHEE

13 februari 2019 was de dag dat Tonio, onze voorzitter, zijn functie als bataljonsadjudant van 101 Geniebataljon heeft overgedragen aan collega René Budding. Het was tevens de dag dat hij met FLO is gegaan. Een memorabele dag die met veel egards, toespraken en anekdotes nog lang in de herinnering van Tonio en zijn familie zal blijven voortbestaan. Voor de collega's die er niet bij konden zijn heeft de redactie gepoogd met onderstaand artikel een beeld te schetsen.

Tekst || Redactie

Stokoverdracht
De stokoverdracht op het square van de Prinses Margrietkazerne te Wezep vond plaats voor het aangetreden bataljon met vele gasten.
Luitenant-kolonel E. Sprong verwelkomde iedereen en in het bijzonder generaal-majoor N.J.E. van der Zee, oud-commandant 101Gnbat en oud-commandant OOCL, alsmede de familie van Tonio en René.
Na lovende woorden van de luitenant-kolonel Sprong was het zover en sprak Tonio voorafgaand aan de werkelijke stokoverdracht de troepen en genodigden toe. Hij ging hierbij in op de actualiteit in de wereld, de personele tekorten, maar ook over het enthousiasme bij de collega's van 101Gnbat.
Met een korte ceremoniële handeling was Tonio BA-af waarna René in een korte toespraak Tonio bedankte en beloofde zich voor iedereen van het bataljon in te zetten, waarna luitenant-kolonel Sprong het thuisfront van de beide adjudanten bedankte met een mooie bos bloemen.

Toespraak luitenant-kolonel Sprong:

Vandaag draagt adjudant van Rhee zijn functie over aan adjudant Budding en door het overdragen van de richtstok staan we hierbij stil. Dit doen we niet bij elke functieoverdracht maar door de bijzondere positie van de bataljonsadjudant die naar mijn mening de personificatie is van waar de onderofficier in onze Landmacht voor staat, besteden we hier vandaag aandacht aan.
Aan onderofficieren, en zeker bij de Genie, worden hoge eisen gesteld. Genisten worden overal ter wereld en onder uiteenlopende omstandigheden ingezet. Van Belize tot Roemenië en van Litouwen tot Afghanistan.

Dit vraagt om professionaliteit, moed, toewijding en vooral ook veerkracht. De onderofficier staat in het hart van de taakuitvoering en is daarmee de ruggengraat van ons bataljon. Hij is verantwoordelijk voor het 'Domein van de onderofficier, de niveau I & II training, de detectie & selectie van potentiele onderofficieren en de opleiding en begeleiding van zijn collega's. Iedere onderofficier is een vakman, leider en instructeur.

Het vakmanschap bestaat uit de algemene militaire basiskennis en vaardigheden alsmede de technische vakkennis. Dit laatste vergt dat de genie-onderofficier een duizendpoot is die is gevormd tot expert op zijn vakgebied.
Als leider is de onderofficier medeverantwoordelijk voor de voorbereiding en uitvoering van de opdrachten, zoals o.a. de vorming en het doorzettingsvermogen van de genisten van het bataljon. In houding en gedrag is hij een voorbeeld voor zijn omgeving en hij handhaaft de discipline, de gedragscode en motiveert het personeel. Hij begeleidt zijn collega onderofficieren, korporaals, soldaten en draagt bij aan de vorming van officieren. Daarnaast is hij, gebaseerd op kennis en ervaring, een klankbord voor zijn commandant. Al deze verantwoordelijkheden stellen hoge eisen aan zijn sociale en communicatieve vaardigheden.

In de rol van instructeur, draagt de onderofficier kennis, vaardigheden en ervaring over aan het personeel en is hij verantwoordelijk voor de opleiding, training, vorming en begeleiding van de eenheid. Om die reden heeft hij grote invloed op de processen, inhoud en kwaliteit van het opleiden en trainen. Hij is in staat om dit proces voor te bereiden, uit te voeren, te evalueren en te bewaken. Ook vervult hij een sleutelrol in het vormen van individuen naar operationele eenheden. Hij handelt met het credo: 'moed, toewijding en veerkracht' als leidraad. Dit stelt bijzondere eisen aan de attitude, competenties en integriteit van de onderofficier. Door voorbeeldgedrag, doorzettingsvermogen en mentale weerbaarheid laten zij hun gezag gelden.

De BA is het boegbeeld van de onderofficier en die rol is niet altijd eenvoudig om in te vullen. Zijn werk is vaak niet voor iedereen zichtbaar. Veelal gaat het om waarnemen, signaleren, mentoren en adviseren van de commandant. Wat dat aan gaat, is de relatie tussen de BC en BA net als een soort huwelijk: elkaar je mening en advies geven en plannen bespreken. 'In goede en slechte tijden'. Tonio, we hebben maar een korte tijd samengewerkt, maar al heel snel hadden we een goede samenwerking en voelt het alsof we al jaren hebben samengewerkt. Je bent recht door zee, sportief, menselijk, hardwerkend en hebt alle opdrachten altijd tot in de puntjes uitgevoerd. Je beschikt over een breed netwerk aan collega's die jou ook erg waarderen. Je hebt zelfs een koninklijke onderscheiding ontvangen voor je inzet op je werk en je vrijwilligerswerk bij de handbalvereniging. Je bent al met al een gedreven persoon die het Geniehart op de goede plaats heeft.
Deze gedrevenheid laat je ook zien bij de detectie en selectie van toekomstige onderofficieren en het coachen van collega's. Je steekt hier veel tijd in. Niet omdat het moet, maar omdat je het belangrijk vindt.
Ook de vorming van de onderofficieren binnen het bataljon heb je middels de verschillende Educations Permanentes, of ook wel de 'permanente vorming', met enthousiasme ingevuld. Zo heb je laatst een inspirerend programma van hoog niveau georganiseerd met onder andere de krijgsmacht adjudant en commandant OOCL als sprekers.

Voor mij was je de afgelopen tijd de spiegel met wie ik over vele aspecten kon sparren en die voorkwam dat ik te snel conclusies trok en besluiten nam. Je mening is in het belang van het personeel en recht door zee. Je zette mij regelmatig aan het denken. Dit heeft zeker bijgedragen aan het soepeler laten verlopen van onze processen. Je accepteert niet dat collega's zich ongepast negatief uitlaten of ongedisciplineerd gedragen en corrigeert hen.
Regelmatig heb je het bataljon vertegenwoordigd of was je onderweg om de belangen van het bataljon te behartigen. Vaak ook in de avonduren of in de weekeinden. Deze taken zijn niet altijd voor iedereen zichtbaar en daarom niet altijd begrepen. Als constructiegenist was bataljonsadjudant bij 101 Geniebataljon de functie die je graag wilde doen. Bij de eerste keer dat je kans zag deze functie te doen eindigde je op de KMS. Ook daar heb jij een prima tijd gehad. Gelukkig werd je daarna alsnog de bataljonsadjudant van ons mooie bataljon. Misschien was dit wel je leukste functie tot nog toe, de kers op de taart.
Tonio: bedankt voor je steun en inzet, en ook namens mijn voorganger, overste Peter van Sorgen, bedankt voor de drie jaren waarin je jouw ziel en zaligheid ten dienste van het bataljon hebt gesteld. Nu komt de tijd om te genieten van de vrije tijd en je gezin. Wellicht komen we elkaar binnenkort nog tegen, want ik weet dat je nog wat opties hebt om een aantal uren te blijven werken voor Defensie. Je gaat je functie overdragen aan adjudant René Budding. Dat wordt voor René natuurlijk lastig na de prestaties van Tonio, maar we hebben elkaar al wat leren kennen en ik heb er alle vertrouwen in dat ook jij veel plezier uit deze functie gaat halen.
Rene: welkom bij het bataljon en succes met misschien wel de mooiste baan binnen de Landmacht!

Regimentswaardering
Voordat Tonio en René voor de receptie naar het KEK-gebouw konden vertrekken gaf luitenant-kolonel Sprong het woord aan de regimentscommandant, kolonel B. Valk. De kolonel begon zijn speech met de uitleg dat hij voornemens was iets te gaan doen, dat hij normaal alleen tijdens de wapendag van het Regiment Genietroepen pleegt te doen. Omdat Tonio er tijdens de wapendag als gevolg van vakantie niet bij kan zijn, is hij als regimentscommandant met alle plezier naar Wezep gekomen om Tonio te waarderen. De kolonel prees Tonio niet alleen voor zijn werk, maar ook voor zijn inspanningen als voorzitter van de VGOO en beloonde Tonio met de regimentswaardering "Sappeursbijl" met bijbehorende oorkonde en speld.
Na deze verassing mocht Tonio onder applaus van de aangetreden eenheden en zijn gasten op sportieve wijze het square verlaten.

Tekst op de oorkonde bij de Regimentswaardering:
Deze bijl staat symbool voor het 'banen van de weg', niet alleen de hoofdtaak maar ook het motto van het Wapen der Genie. Diegene die deze bijl overhandigd krijgt, wordt daarmee herkent en erkent als genist in hart en nieren, iemand die uit het juiste geniehout gesneden is.

Als genie-onderofficier is adjudant Van Rhee altijd een voorbeeld geweest. Recht door zee, sportief, menselijk, hardwerkend en alle opdrachten altijd tot in de puntjes uitgevoerd. Zijn vakmanschap, zeer ruime ervaring en creativiteit leidde tot vele praktische ideeën die telkenmale tot verbeteringen voerden op de werkvloer.
Adjudant Van Rhee is qua ervaring op het gebied van uitzendinfra nauwelijks te evenaren en voor zijn collega's en commandanten DE adviseur op dat vakgebied.

Alsof hij het al niet druk genoeg had met al zijn uitzendingen, dienstreizen, oefeningen, dagelijkse werkzaamheden, zijn privéleven, het coachen van een handbalteam en sporten is adjudant Van Rhee al sinds september 1995 bestuurslid van de Vereniging van Genieonderofficieren, waarbinnen hij sinds 2014 de rol van voorzitter vervult. Hiermee heeft hij langdurig en structureel bijgedragen aan deze hechte gemeenschap binnen ons Regiment.

Aan het eind van zijn actieve militaire leven moet deze Sappeursbijl dan ook worden gezien als een waardering voor alles wat hij in de vele functies de afgelopen decennia voor de Genie heeft bereikt.

Toespraak C-OOCL:
Commandant OOCL, Brigadegeneraal J.L.L. Dubbeldam, kreeg na een korte intro van Tonio's 'best-man', adjudant Arno Koenders, het woord en wist met verschillende anekdotes de loopbaan van Tonio in kaart te brengen waarbij de overstap van de KMAR naar de Genie niet mocht ontbreken.

De generaal had zich goed laten voorlichten want verschillende ludieke verhalen, waarvan velen dachten dat die alleen bij intimi bekend waren, werden aangehaald.
Met het voorlezen van de oorkonde functioneel leeftijdsontslag en het opspelden van de bijbehorende speld kwam er officieel een einde aan de loopbaan van Tonio.

Tekst oorkonde functioneel leeftijdsontslag:

Ter gelegenheid van de dienstverlating van adjudant A.M.M. van Rhee

Voor de vele werkzaamheden die u gedurende lange tijd en ten dienste van de Koninklijke Landmacht hebt verricht, betuig ik mijn oprechte dank.

De Commandant Landstrijdkrachten,

L.J.A. Beulen
Luitenant-generaal

Toespraak secretaris VGOO:
Dat Tonio voorzitter is van de VGOO was deze dag reeds meerdere malen gememoreerd. Het was dan ook de secretaris van de VGOO, adjudant Toine van Ooijen, die het woord kreeg en namens de VGOO Tonio bedankte voor zijn werk als onderofficier voor de Genie en in het bijzonder als bestuurslid voor de VGOO. Naast het bekende kistje voor Tonio kreeg zijn echtgenote een mooie bloemenbon.

Toespraak secretaris VGOO:
Het moment is aangekomen dat je de actieve dienst gaat verlaten, van het leveren van een bijdrage in het GDP tot en met Afghanistan en vele andere missies, van combat support naar force support, van sgt tot stafadjudant.
Hoe mooi kan je loopbaan zijn.
Binnen onze vereniging ben je geen onbekende, je bent vanaf september 1995 lid van het bestuur van de VGOO en vanaf 2014 onze voorzitter. Een taak die je meer dan prima inkleurde op jou geheel eigen wijze, in makkelijke en minder makkelijke tijden. Daarnaast ben je samen met je echtgenote Dianne een trouwe bezoeker van onze contactdagen. Daarmee heb je altijd en nog steeds het belang onderstreept van de saamhorigheid en verbondenheid binnen het Genie onderofficierskorps.
Nu komen er 'andere tijden' aan, meer tijd voor je hobby's, Dianne en je kleinkinderen en wat er wellicht nog meer op je pad komt. We gaan er van uit dat de contactdag een prominente rol in jouw agenda krijgt, en dat we jou daar samen met je echtgenote nog vaak kunnen verwelkomen

Bedankt voor alle steun als collega en in het bijzonder als bestuurslid en voorzitter van de VGOO.
Namens alle leden van de VGOO wens ik jou en jouw familie nog vele fijne en gezonde jaren toe!

Tradities
"Zoals het hoort worden de tradities uitgedragen" waren de woorden die de regimentsadjudant Pim van Gurp sprak voor de vele genodigden, waaronder verschillende niet Genisten. Naast een 'dank je wel' aan Tonio mocht Tonio namens het Regiment op geniewaardige wijze zijn thuisfront bedanken met de roos. Vervolgens mocht Tonio de eregalerij samenstellen onder vermelding van het hoe en waarom juist deze zes personen een plaatsje verdienden. In de eregalerij stonden naast de regimentscommandant kolonel Valk, aooi bd Tinus van Wensveen, zijn broer Nico van Rhee, CSM Stcie 101Gnbat Henk de Vries, de nieuwe BA aooi René Budding, oud-voorzitter VGOO aooi Joep Beljaars, en als laatste zijn 'Best-man' aooi Arno Koenders.

Voor het zingen van het Mineurslied en het toosten met de brandwijn op het Regiment en de jubilaris gaf de regimentsadjudant aan dat het Mineurslied iets gewijzigd is en dat Tonio met zijn receptie de primeur ten beurt viel.

Het aangepaste Mineurslied:

HET MINEURSLIED

Wij zijn mineurs van 't Nederlandse leger
en onze naam is overal bekend.

SODEJU!

Wij dragen 'n jas met goudgehelmde knopen,
de pikhouweel is ons niet onbekend.

SODEJU!

En iedereen die mag het weten.
We krijgen vanavond ulenrats te eten.
En moeder de wasvrouw staat aan de deur.
Dat is de roem van elk mineur.
Dat is de roem van elk mineur.

SODEJU!

WIJ BANEN DE WEG

Green Paper
Als grote verassing werd Tonio nog even apart genomen door John en Jojo van Green Paper, de jarenlange vertrouwde partners voor de commerciële exploitatie van de Promotor, het vaktijdschrift van de VGOO.

EMPA PHOTO AWARD 2018

EUROPEAN MILITARY PRESS ASSOCIATION

De European Military Press Association (EMPA) zorgt er mede voor dat militaire communicatie sneller en professioneler wordt door het bewerkstelligen van waardevolle internationale relaties en het uitwisselen van ervaring en informatie tussen de EMPA leden in meer dan 20 landen in Europa.

Tekst ‖ Redactie

De EMPA leden werken als onafhankelijke militaire journalisten, zijn uitgevers van militaire magazines of managers van mediabureaus van het ministerie van defensie. De militaire pers brengt het werk en de waarden van onze krijgsmacht dichterbij het publiek en politiek, zodat er meer respect en waardering komt voor hun dagelijkse inzet voor veiligheid en vrede. Het jaarlijkse EMPA congres biedt haar leden de gelegenheid inzicht te verkrijgen in de lokale strijdkrachten middels presentaties van en bezoeken aan de diverse militaire eenheden.
De EMPA leden delen hun opgedane kennis met hun lezers bereik middels de eigen verslaglegging van o.a. doctrines, operaties, materieel ontwikkelingen, e.d.

EMPA'S ANNUAL BEST PHOTO AWARD

(zie pagina hiernaast)

The photo was first published in the Estonian Defence League's magazine Kaitse Kodu! In issue 6 / 2017. As a front cover photo it is not specially tied to any story, it is a thematic symbol picture which sums up the whole issue, deticated to their women's voluntary defence organization and it's members.
The idea behind the photo was to show, that women can be as tough as men. The author of the photo is a volunteer member of Estonan Defence League public affairs unit Martin Andreller. Professionally, Martin is a historian dedicated to the research of recent history.
He has an equally good command of a camera and a pen.
The picture was taken during the international military sports competition Admiral Pitka Recon Challenge in august of 2017.

In Nederland zijn er naast de VGOO met de Promotor de volgende EMPA leden: het MediaCentrum Defensie, de Militaire Spectator, November Romeo van het Korps Nationale Reserve, en via Green Paper Association: Sinte Barbara van de VOA, VOC Mededelingen van de VOC, Infanterie van de VIO, Intercom van de VOV en Arte Pugnantibus Adsum van de gelijknamige vereniging APA van Technisch Hoger Gevormede Officieren.

Elk jaar kunnen alle EMPA leden hun beste artikelen en foto's insturen om in aanmerking te kunnen komen voor de EMPA Award.

Wij als redactie vinden het de moeite waard om het winnende artikel 2018 te publiceren als ook de beste foto 2018 van alle inzendingen. Wie weet komen volgend jaar onze gepubliceerde artikelen en foto's in aanmerking voor inzending en vallen wij in de prijzen. ‖

EMPA's Annual Best Photo Award is established to promote and evaluate the work of European military photographers. It is considered to be an excellent opportunity for military photographers to present their skills as well as results of their work to the European military media community.
The photo which receives the majority of all members' votes shall be announced the winning photo.
At EMPA's General Meeting the award on behalf of the winning photographer shall be handed over to a representative of the magazine where the winning photo was published.

EUROPEAN MILITARY PRESS ASSOCIATION EMPA

EMPA's Annual Best Article Award is established to promote and evaluate the work of European military journalists. It is considered to be an excellent opportunity for military journalists to present their skills as well as results of their work to the European military media community.

The article which receives the majority of all members' votes shall be announced the winning article.
The author of the winning article shall be invited to EMPA's General Meeting for the award ceremony.

UND RAUS BIST DU
Am Anfang waren es noch 22 Mann, die sich der Herausforderung stellten.

DER EISERNE WILLE

Die Fernspäher der Bundeswehr sind eine eingeschworene Truppe. Es gibt nur wenige von ihnen und sie stellen sich den größten Herausforderungen und Gefahren. Wer zu ihnen gehören will, muss sich einem strengen Eignungsfeststellungsverfahren stellen. Y hat Soldaten begleitet, die diese Hürde nehmen wollten.

Markus* hat seit mehr als 24 Stunden weder gegessen noch geschlafen. Dafür ist er mit 45 Kilogramm Gepäck auf dem Rücken 35 Kilometer weit marschiert. Jetzt kauert er in einem aus Tannenzweigen gebauten Versteck. Nicht mehr als ein Loch, in dem ein kleines Feuer züngelt. Die halbe Nacht hat es geregnet. Boden, Kleidung und Ausrüstung – alles nass. Die Feldhose starr vor Dreck. Zu essen gibt es nichts, schlafen ist verboten. Markus wärmt seine Feldflasche am Feuer. ,,Wenigstens etwas Warmes im Bauch", sagt der Leutnant.

ES IST WOCHE ZWEI im Eignungsfeststellungsverfahren für die zukünftigen Fernspäher. Markus ist einer von den verbliebenen Teilnehmern. Zu Beginn waren es 22. ,,Wenn ich bestehe, will ich in die Fernspähtruppe wechseln", sagt der Sportstudent. Extrem belastbar, sagen die Ausbilder über ihn. Körperlich absolut fit. Das hat er in der ersten Woche oft bewiesen. Aber wenige Stunden nach der ersten großen Belastungsphase der Durchschlageübung ist auch Markus raus. Rote Karte, er hatte zum zweiten Mal einen Befehl missachtet, als er sich mit einem Kameraden unterhielt. Die Fernspäher suchen Nachwuchs, aber nicht um jeden Preis. Ihr Anspruch an Körper, Geist und Charakter ist extrem hoch. ➡

*Name zum Schutz des Soldaten geändert.

Allein hinter gegnerischen Linien dürfen Fernspäher nie die Orientierung verlieren

Fotos: Bundeswehr/Torsten Kraatz (2)

Major Frederik Vestergaard leitet das Eignungsfeststellungsverfahren

„Die Belastungskurve steigt bis zum letzten Tag an

Ist das Zeltbahnpaket undicht, wird die Ausrüstung nass, was zehn Kilo mehr bedeutet

Fernspäher

Hintergrund
Fernspäher gehören zu den Spezialisierten Kräften mit Erweiterter Grundbefähigung. Sie operieren in Sechs-Mann-Trupps. In der Regel sind Fernspäher Unteroffiziere mit Portepee, manchmal wird ein Trupp von einem Offizier geführt.

Einheiten
Ein Zug besteht aus drei Trupps. Die Bundeswehr hat derzeit vier Züge – zwei in der Luftlandeaufklärungskompanie 310 in Seedorf und zwei in der Luftlandeaufklärungskompanie 260 in Lebach.

Auftrag
Fernspäher operieren Hunderte Kilometer tief im Hinterland des Gegners. Ihr Auftrag: beobachten und melden, wo Aufklärungsdrohnen nicht hinkommen. Im Unterschied zur Technik, die nur Bilder liefert, können Fernspäher länger beobachten, Ereignisse feststellen und bewerten, Fahrzeugkennzeichen, Gesichter und Bewegungen dokumentieren.

Besonderheiten
Fernspäher werden in allen Klimazonen eingesetzt. Sie sind während ihrer Operation komplett auf sich gestellt. Meist zu Fuß unterwegs, meiden sie die Konfrontation mit dem Gegner, da sie unerkannt bleiben müssen.

Fotos: Bundeswehr/Torsten Kraatz (2), Bundeswehr/Christian Vierfuss

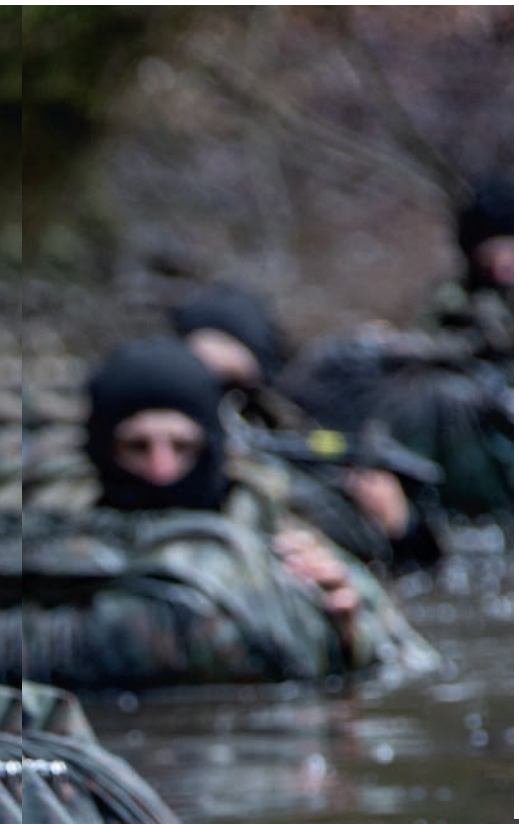

➡ In der ersten Woche mussten die Teilnehmer ihre Fitness unter Beweis stellen: Klimmzüge, Gepäcklauf, Hindernisparcours, Kleiderschwimmen, Orientierungsmärsche. Immer gegen die Uhr. Dazwischen kaum Zeit zum Durchatmen. Wer nicht besteht, fliegt.
Die zweite Woche bringt die Durchschlageübung. Die Soldaten sind über Tage auf einer simulierten Flucht. Die Strapazen bleiben gleich: marschieren, wenig Schlaf und kaum Essen. Das Verfahren hält diverse Härtetests bereit. Deshalb begleiten acht Ausbilder, ein Psychologe, eine Ärztin und der Leitende die Soldaten – beinahe rund um die Uhr. Statt des Feindes sitzen einem die Ausbilder im Nacken. ,,Nicht zu wissen, wie und wann es weitergeht, ist psychisch sehr belastend. Wir wollen die Teilnehmer an ihre Grenzen bringen", sagt Major Frederik Vestergaard. Als Hörsaalleiter am Ausbildungszentrum Munster im Ausbildungsbereich Heeresaufklärungstruppe leitet er das Verfahren und ist für die Sicherheit der Teilnehmer verantwortlich.
,,Die Kiste", wie die erste Belastungsphase ehrfurchtsvoll genannt wird, ,,kriegt jeden", sagt Major Vestergaard. Hier zeigt sich zum ersten Mal, wer beißen kann und eventuell das Zeug zum Fernspäher hat. Zwei 90 Kilogramm schwere Holzkisten, gefüllt mit Sandsäcken, müssen die Teilnehmer auf ihrem Marsch mitschleppen.
Thomas* ist Oberstabsgefreiter und als erster Gruppenführer eingeteilt. Sein erstes Mal in solch einer Verantwortung. ,,Bei uns sind alle mindestens Feldwebel. Er muss führen und vor allem seine Gruppe motivieren können, wenn er zu den Fernspähern

Beim O-Marsch müssen die Teilnehmer nachts ihren Weg finden

will", erklärt Vestergaard. Dazu sind die 16 Teilnehmer zum nächsten Orientierungspunkt zu führen – wie immer in der vorgegebenen Zeit. Unter dem Gewicht taumelt mancher. Schon nach fünf Kilometern gibt es Arbeit für die Ärztin. ,,Ein Teilnehmer hat aufgegeben. Krampf im Rücken, kann nicht mehr", so Vestergaard. Bis zum nächsten Morgen werden ihm sechs Kameraden folgen, unter ihnen ist auch der Oberstabsgefreite.

DEN MARSCH NOCH IN DEN KNOCHEN beziehen die Verbliebenen Versteck. Jeder baut sich einen Shelter aus Material, das ihm ➡

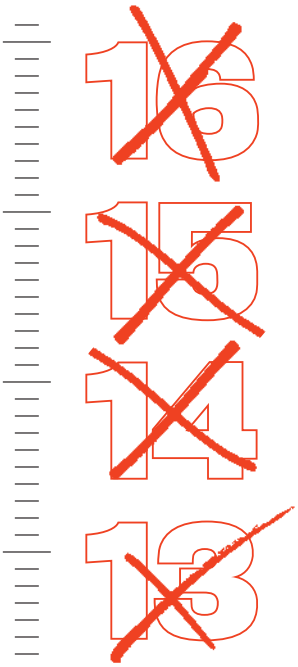

*Name zum Schutz des Soldaten geändert.

„Die Kiste" ist die erste große Belastungsphase. Gefüllt mit Sandsäcken wiegt sie 90 Kilo. Alle einhundert Doppelschritt wechseln die Soldaten durch

Wieder zusammenpacken, wieder kein Schlaf – jeder marschiert für sich in die dunkle Nacht

Ein kurzer Moment der Ruhe dient der Fußpflege und reicht für eine dünne Suppe

➡ der Wald bietet. „Fernspäher sind so etwas wie Landschaftsbauer. Sie müssen mit ihrer Umgebung arbeiten und handwerklich geschickt sein", sagt Hauptmann Armin Berger*. Der 33-Jährige ist Fernspäher und begleitet die Soldaten als Ausbilder. Ralf legt sich trotz Müdigkeit besonders ins Zeug. „Die letzte Nacht habe ich einfach nur überstanden, das trifft es. Ich bin platt, Knie und Rücken tun weh. Ich fühl mich psychisch ausgelaugt. Aber ich habe das Ziel vor Augen. Ich will die Menschen in meinem Leben stolz auf mich machen", erklärt der Oberfeldwebel. Sauber entastete Zweige bilden sein Schrägdach, dazwischen flicht er Tannenzweige. „Sie sollten eine Notunterkunft bauen. Wir verleihen keinen Schönheitspreis", nörgelt der Hauptmann, als er die Verstecke inspiziert. Immer wieder Ermahnungen, die Ausrüstung beisammenzuhalten. „Ist ihr Gewehr griffbereit?" Schon drei Meter Abstand reichen für den Tadel. „Warum ist ihr Klappspaten nicht verpackt, wenn sie ihn nicht brauchen?" „Alles Taktik", sagt Berger. „Wir wollen ihre Frustrationstoleranz testen, sie bewusst nerven." Ist der Körper erst platt, liegen bei den meisten die Nerven blank. „Aber man darf nicht frustriert sein. Die Belastungskurve wird bis zum letzten Tag ansteigen. Damit muss man im Kopf fertig werden", erklärt Vestergaard.

Kurz darauf ist Krisenbesprechung unter den Ausbildern. „Das Leistungsbild entspricht nicht unseren Erwartungen. Wir sind hier nicht im Biwak einer Grundausbildung, sondern beim EFV für Spezialisierte Kräfte", schimpft Berger. Vor ihm liegen ein Messer und eine Socke, die er eingesammelt hat, nachdem sie ein Anwärter hat liegenlassen. Das darf nicht sein. Jetzt sanktionieren die Ausbilder – mit Alarm. Gepäck binnen Sekunden aufnehmen und an einem zuvor befohlenen Platz sammeln. „Ich will von ihnen bis zum Ende 110 Prozent sehen. Wer dazu nicht bereit ist, kann sich abmelden", sagt Vestergaard.

DIE AUSBILDER machen ihnen das Leben bewusst schwer. „Wir wollen den unbedingten Willen sehen. Das wichtigste Attribut eines Fernspähers ist, immer wieder aufzustehen", so der Major. „Er muss den Willen haben, zurückzukommen. Auch wenn er 150 Kilometer hinter gegnerischen Linien ist", ergänzt Berger. Da könne man ihn nicht einfach rausholen. „Deshalb müssen sie körperliche und mentale Stärke nachweisen", erklärt Vestergaard. Mittlerweile ist es Nacht: „Fertig machen zum O-Marsch! ➡

*Name zum Schutz des Soldaten geändert.

Fotos: Bundeswehr/Christian Vierfuss, Bundeswehr/Torsten Kraatz

Wer freiwillig geht, hat keine Chance auf einen Wiederholungsdurchgang

Dreckig, verschwitzt, erschöpft und doch überglücklich: Fünf Teilnehmer haben es geschafft

Vorbereitung

Militärisch Fernspäher sind einen Großteil der Zeit im Gelände. Alles was hilft, sich zurechtzufinden, sind wichtige Fähigkeiten, wie der Umgang mit Karte und Kompass. Wer nicht verzweifelt den eigenen Standort suchen muss, spart Energie für andere Aufgaben.

Körperlich Extreme körperliche Leistungsfähigkeit wird vorausgesetzt. Ein Funker schleppt bis zu 80 Kilogramm. Kraftausdauer sollte gut trainiert werden. Aber Achtung: Auch Übertrainieren vor dem Verfahren ist nicht zielführend, da sonst schnelle Erschöpfung droht.

Psychisch Das eigene Motiv muss klar sein: Warum will ich das? Eine gute Antwort auf diese Frage motiviert selbst in dunkelsten Momenten. Zudem helfen gewisse Fertigkeiten dabei, Strapazen zu ertragen, zum Beispiel Atem- oder Visualisierungstechniken.

*Name zum Schutz des Soldaten geändert.

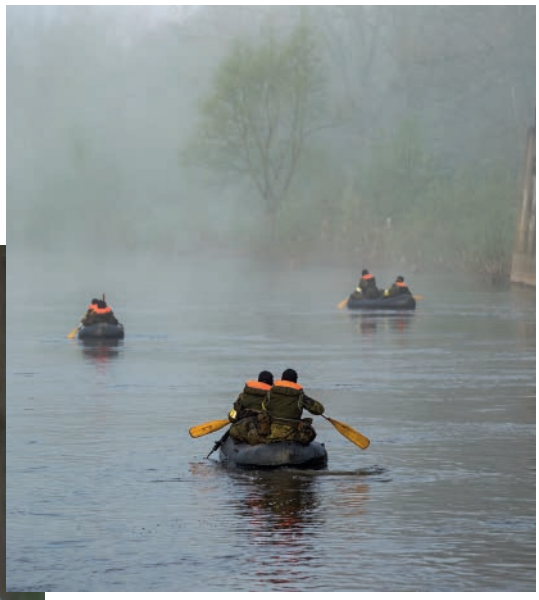

„Sind auf dem Fluss gefahren, keine Ahnung wie lang.“ Ihre Uhren mussten die Teilnehmer vorher abgeben

➡ ‘‘Wieder zusammenpacken, wieder kein Schlaf. In absoluter Finsternis hocken die Männer auf dem Boden. Eine Kopfleuchte spendet etwas Licht, während sie mit vor Anstrengung zitternden Händen Wegeskizzen von winzigen Kartenausschnitten auf ihre Meldeblockzettel zeichnen. Dann marschiert jeder für sich in die dunkle Nacht. Bis zum nächsten Morgen haben nur wenige alle Punkte beim Orientierungsmarsch gefunden. Stefan* gibt auf: ,,Ich habe keinen Punkt gefunden und Ausrüstungsgegenstände verloren. Es macht keinen Sinn jetzt durchzuhalten, wenn ich am Ende eh nicht bestehe‘‘. Wer freiwillig geht, hat keine Chance auf einen Wiederholungsdurchgang. Ralf* ist seit 7 Uhr zurück an seinem Shelter. Er hat keine Zeit, auszuruhen. Er muss seinen Reflektor und den Sichtschutz fürs Feuer verbessern. Der Orientierungsmarsch lief auch für ihn nicht gut. Dennoch gibt er nicht auf: ,,Ich denke an Freitag, einfach nur durchhalten.‘‘
Am Ende ist er einer von fünf Teilnehmern, die das Eignungsfeststellungsverfahren bestehen. ,,Ich fühl mich phänomenal. Das ist eine Erfahrung, die man nur einmal im Leben macht‘‘, sagt er noch ungläubig, es geschafft zu haben. ,,Die hier Angetretenen sind ab jetzt ihre Familie‘‘, sagt Major Vestergaard, als er ihnen die Urkunden überreicht. Jetzt beginnt für Ralf die Ausbildung zum Fernspäher.

Alexandra Möckel begleitete die Durchschlageübung und bewunderte die Willenskraft, die die Soldaten zeigten.

Fotos: Bundeswehr/Christian Vierfuss, Bundeswehr/Torsten Kraatz, Bundeswehr/Sebastian Wilke

EMPA’s Annual Best Article Award

This article was published in Y - Das Magazin der Bundeswehr in issue 06/07 2018.

The author of the article is Major (OF-3) Alexandra Möckel.

- She is since 2016 Public affairs officer and editor Bundeswehr Editorial Service.
- Since 2001 Military Service, German Army “Bundeswehr” branch of service: Artillery
- 2008 – 2014 Coy commander howitzer ArtyBn platoon leader howitzer ArtyBn, with missions in 2105 as Public affairs officer EUTM MALI and in 2014 as Coy commander KFOR KOSOVO.
- 2014 – 2016 Public affairs officer and editor Medical service

ZANDHAPPEN

Het aantal boeken dat specifiek over de Genie of haar taken gaat raakt een beetje uitgeput. Wat voor boek moet je ter hand nemen om de lezers van de Promotor te boeien? Dan komt het boek 'Zandhappen' van generaal De Kruif uit. Een boek over zijn periode als Commandant *ISAF Regional Command South* in Afghanistan waar velen van ons inmiddels zijn geweest of mogelijk nog gaan komen. En wat blijkt? Er is dan toch een link met de Genie. De *'Divisional Command Sergeant Major'* was een Nederlander, was een onderofficier en was een Genist! Stafadjudant Edward Brust.

Het boek telt meer dan 350 pagina's wat zeker geen belemmering is om het ter hand te nemen. Voldoende foto's, ook van bijvoorbeeld een *opsroom* waar de gemiddelde militair nooit komt, zijn verdeeld over het boek. Sfeerplaatjes maar ook actiefoto's.

Natuurlijk ook voldoende foto's met hoogwaardigheidsbekleders zoals premiers en zelfs de *vice-president of the USA*. Voor de militair met minder ervaring zijn er organogrammen en een lijst met afkortingen en een lijst met sleutelfunctionarissen opgenomen. Vanaf pagina 100 vormt het dagboek van de generaal een rode draad, waarop zijn verhalen zijn gebaseerd.

Het voorwoord van de Amerikaanse generaal David H. Petraeus, u weet wel, de 4 sterren-generaal met een Nederlandse vader, beschrijft meteen de situatie van het mooie, maar bijzonder lastige Afghanistan.

Over De Kruif schrijft hij "Hij was tijdens zijn bevel bekwaam, uitzonderlijk kundig, zeer vastberaden en ongelofelijk toegewijd aan zijn soldaten. Daarbij was hij zeer direct, bijna op het botte af. Een goede Nederlandse eigenschap die mijn vader, geboren en getogen in Friesland, ook tentoonspreidde."

Het boek gaat over het gezin, de opdracht, het vergaren van de juiste mensen om hem heen, het leiding geven aan de 45.000 militairen (en burgers) uit 24 verschillende landen. De stank van zweet met de geur van zoet fruit, de doodsangst in de ogen van een collega en de humor die mensen overeind houdt. Het overleg met de taliban over bijvoorbeeld het doorlaten van medicamenten voor kinderen. Natuurlijk ontbreken zaken als staf-processen, het, helaas te vaak, stilstaan bij de dodelijke slachtoffers en het opereren in het verscheurde land niet.

281 Persoonlijke brieven schreef De Kruif naar nabestaanden van, ten tijde van zijn commando, gesneuvelde militairen. Het maakte hem, zoals tussen de regels door is te lezen, een ander mens. Meer bezig met zingeving.

Het zijn de verhalen en ervaringen zoals De Kruif ze zelf heeft ervaren. Het is zijn waarheid. Het is, zoals hij zelf zijn inleiding afsluit, geen feitenrelaas, want niets in Afghanistan is wat het lijkt, zelfs de feiten niet. Het is een boek dat geweldig leest en dat een beetje inkijk geeft in het reilen en zeilen op het hoogste dek. Daar waar andere landen hun militairen onder bevel van het HQ in Afghanistan plaatsen en waar voor Nederland, als enige, de politiek ertussen blijft zitten.

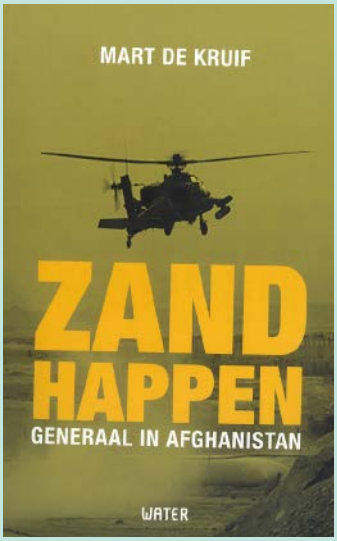

INFO
Zandhappen
Uitgeverij Water BV.
ISBN 978 94 92495

Op donderdag 7 februari 2019 heeft aooi Hans van den Eerenbeemt zijn verlate 36-jarige medaille ontvangen en gaat hij met FLO. Namens de VGOO heeft de aooi Toine van Ooijen hem toegesproken en hem de pen met gouden inscriptie en FLO-geschenk overhandigd. Voor Slobodanka, de echtgenote van Hans, was er nog de 'instant' bloemenbon.

FLO HANS VAN DEN EERENBEEMT

Toine sprak tijdens de receptie de volgende mooie woorden voor Hans: "Ook jij liep al rond toen we dingen deden op de Noord-Duitse laagvlakte en je hebt ook vele veranderingen en reorganisaties meegemaakt binnen onze organisatie. Maar ook jouw tijd zit erop.
Een loopbaan van sergeant tot adjudant met, denk ik, pieken en de spreekwoordelijke dalen.

Jij bent een trouw lid van de VGOO, waarmee je ook het belang onderstreept van de saamhorigheid en verbondenheid binnen het Genie onderofficierskorps. Nu gaat jouw tijd anders ingekleurd worden en ook nog eens op een ander plekkie in de buurt van Banja Luka. Bedankt voor wie je bent als collega en in het bijzonder als lid van de VGOO. Namens alle leden van de VGOO wens ik jou en jouw familie nog vele fijne en gezonde jaren toe!" ‖

ZILVER VOOR MARC

Donderdag 10 november mocht sm Marc Reuzel uit handen van C-103 Constrcie, maj Van Dijk, de zilveren medaille voor 24 jaar langdurige en trouwe dienst ontvangen. Marc kreeg zijn medaille in het bijzijn van verschillende collega's opgespeld. In enkele toespraken werd Marc geroemd voor zijn inzet, niet alleen nu als SMOO bij 103 Constrcie, maar ook in andere functies. Marc sprak zijn dank uit door verschillende collega's uit te nodigen in de eregalerij.

Tijdens het informele samenzijn in de bar van 103 Constrcie heeft onze voorzitter, adj Tonio van Rhee, Marc namens alle VGOO-leden gefeliciteerd met zijn medaille en hem de traditionele pen met inscriptie overhandigd.
Marc, namens alle VGOO leden proficiat met het behalen van deze mijlpaal! ‖

WHAT HAVE YOU BEEN UP TO??

REUNIE 25 JAAR

43/112 (BRIG)PAGNCIE (ZW)

VRIJDAG 12 JULI 2019

1500 - 2330UUR

AANMELDEN VIA:

www.reunie112pagncie.nl

VRAGEN:

reunie112pagncie@gmail.com

vfonds investeert in VREDE

KOSTEN € 17,50 P.P.

112 PAGNCIE

PRINSES MARGRIET KAZERNE - KOLONEL D.J. TEESWEG 1 - WEZEP

WAAR KOMT HET 'DUNDOEK' VANDAAN?

Enige tijd geleden heeft ons lid Thieu Heijnen beloofd een kleine bijdrage te verzorgen voor de Promotor. Begin dit jaar heeft Thieu zijn belofte waar gemaakt. Hij neemt ons mee terug in de tijd ten tijde van de oprichting van de VGOO.

Tekst ‖ Thieu Heijnen, kap der Genie b.d.

Wikipedia geeft bij de zoekterm Dundoek onderstaande tekst:
Een vlag is een abstracte tweedimensionale weergave van kleuren, vlakken of symbolen, meestal in een rechthoekige vorm. Een vlag is meestal van textiel, maar kan ook van papier, plastic of metaal zijn gemaakt. In het eerste geval wordt er een dunne, lichte stof gebruikt (men spreekt dan ook wel van dundoek) zodat de vlag in de wind kan wapperen

In augustus 1973 werd ik als instructeur Bruggen en Wegenbouw op de toenmalige BWS geplaatst.

Medio 1975 kreeg ik van de toenmalige schooladjudant Cor Jacobs te horen dat ik samen met Dhr. Smit en Sgt1 duiker Willem Hydra, op onderzoek moest gaan bij andere legeronderdelen om als initiatiefnemers een vereniging voor genie-onderofficieren op te richten.

Wij gingen op bezoek bij de Cavalerie, Technische Dienst e.d. Na dit alles is op 8 december 1976 de VGOO opgericht met als bestuursleden Sjef Hamers, Gerrit Verwoerd, Jan van Mackelenbergh, Piet van Dijk, Karel Thijssens, Kees Wattel, Theo van Eckeren en ik.

Tijdens een van de bestuursvergaderingen merkte Theo van Eckeren als redactie coördinator op, dat wij iets moesten hebben om herkenbaar te zijn tijdens de vergaderingen. Ik zei toen dat een tante van mij, die o.a. vaandels van diverse fanfares en harmonieën ontwierp en borduurde, wel zoiets kon maken. Tijdens die vergadering werd besloten dat de letters VGOO en de Geniehelm er op moesten komen te staan.

Mijn tante, Elisabeth Heijnen, maakte dit dundoek zoals het later genoemd werd, op een groene achtergrond met goud en zilverdraad, wat dit doek wel kostbaar maakte.

Theo van Eckeren is toen met zijn platte pet rondgegaan en met bloemen versierd om zo mijn tante te bedanken. Zij heeft die platte pet met bloemen nog lang op de schouw laten staan. Toen ik Joep Beljaars vroeg waar dit dundoek vandaan kwam, dacht hij dat mijn echtgenote dit gemaakt had.

Ik vertelde hem dit verhaal en hij vroeg mij of ik dit op papier wilde zetten, voor de geschiedenis van de VGOO.
Dus: hier is het!
Met vriendelijke Geniegroeten:
SODEJU. ‖

MAKE IT HAPPEN!

U kent allemaal ons Geniemuseum in het Huis van het Regiment. Een groot aantal vrijwilligers zorgt ervoor dat onze geniegeschiedenis, vertaald in onze collectie, op goede wijze wordt bewaard en wordt tentoongesteld. Er zijn plannen om het geheel nog mooier te maken.

Tekst ‖ dhr. Henk Becks

De buitenexpositie wordt opnieuw ingedeeld waardoor er ruimte komt voor nieuwe voertuigen zoals de genietank. En naast de bekende borden met toelichting, gaan we voor aanvullende informatie en eventuele filmpjes gebruik maken van de mogelijkheden die smartphones ons bieden. Ook de entree voor de bezoekers wordt verplaatst waardoor deze vanaf de openbare weg beter zichtbaar zal zijn.

Afgelopen jaar zijn het dak en de dakkappellen van het rechterdeel van het museum opgeknapt. Nu is de binnenzijde aan de beurt, waarbij het streven is om de binnenzijde dezelfde uitstraling te geven als de linkervleugel.

Voor deze mooie plannen zijn we op zoek naar vrijwilligers die ons willen helpen om dit te gaan realiseren. Genisten zijn doeners en (bijna) alleskunners, dus ook u kunt ons helpen. Er is voor ieder passend werk in ons museum en Huis van het Regiment. Ook het bestuur is op zoek naar een vrijwilliger voor de functie van vicevoorzitter, tevens voorzitter van het dagelijks bestuur. Dit dagelijks bestuur komt een dagdeel per week bijeen om de lopende zaken af te stemmen. U heeft het geniehart op de juiste plek, dat weten we.
Maar als u wat tijd over heeft, of zin heeft in een in tijd afgebakende klus, neem dan contact op met ons museum. Dat kan via de mail: geniemuseum@icloud.com of van dinsdag tot en met donderdag tussen 10.00 en 16.00 uur per telefoon 073-6881867.

MAKE IT HAPPEN! ‖

ACTIVITEITEN GENIEMUSEUM

Tekst ‖ Henk Becks

Seniorenmiddagen

Elke eerste dinsdag van de maand zijn oudgedienden van harte welkom in de ontmoetingsruimte bij het Geniemuseum. Openingstijden van 14.00 tot 16.00 uur. De contactpersoon voor deze bijeenkomsten is de adjudant b.d. Henk van Eck. E-mailadres: henkvaneck@home.nl ‖

Open MONUMENTENDAG

www.openmonumentendag.nl

Ook dit jaar doet ons museum weer mee met de landelijke Monumentendag. Op zondag 15 september a.s. is ons museum geopend van 11.00 tot 17.00 uur. Ook andere monumenten in de gemeente Vught zijn dan geopend. ‖

Rondleiding Kamp Vught

Geopend op zondag in de maanden juli en augustus.
In samenwerking met het Nationaal Monument Kamp Vught kunt u op één van de zondagen in de zomervakantie inschrijven voor een rondleiding op het kazerneterrein met als afsluiting een bezoek aan het Geniemuseum.

Inschrijven via:
www.nmkampvught.nl

De mogelijkheid tot inschrijving wordt ongeveer in juni geopend. ‖

Activiteiten Rijksvaartuig 29

- 30 mei en 1 juni: Havendagen Middelharnis;
- 14 juni t/m 17 juni: Gouda, Waterstad;
- 28 juni t/m 30 juni: Maasbracht, Havendagen;
- 12 en 13 juli: Hoogeveen, H3;
- 22 augustus tot en met 25 augustus: Zierikzee, Havendagen

U bent van harte uitgenodigd om een bezoek te brengen aan dit museumschip. ‖

VGOO

PROMOTOR 2019 158

MAGAZINE VERENIGING VAN GENIE ONDEROFFICIEREN